

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS – TUESDAY, LAPKRIČIO – NOVEMBER 24, 2009 • Vol. C Nr. 224

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 11-23-09

PERIODICALS

D. Grybauskaitė: kario dvasia gimė tūkstantmetės Lietuvos istorijoje

Katedros aikštėje vyko iškilminga karių rikiuotė.

Eltos nuotr.

Vilnius, lapkričio 23 d. (ELTA) – Net sunkmečio sąlygomis privalome toliau kurti šiuolaikinę, tarptautinius reikalavimus atitinkančią kariuomenę, kuria pasitikėtume ne tik mes, bet ir mūsų partneriai. Tik turėdami tokią kariuomenę, paliudysime savo

ištikimybę savanorių tikslui – matyti Lietuvą laisvą, sakė prezidentė Dalia Grybauskaitė sostinės Katedros aikštėje Kariuomenės dienos proga sveikindama Lietuvos karius.

„Šiandien mes minime iškilmingą datą – nepriklausomos Lietuvos

ginkluotųjų pajėgų sukūrimo metines. Tačiau Lietuvos kario dvasia gimė kur kas anksčiau – tūkstantmetės Lietuvos istorijoje, garbingiausiuose mūsų žemė. Šiandien mūsų kariai, atkakliai dirbdami, tobulina savo karinius įgūdžius. Jie drąsiai ir pasiaukojamai atlieka savo pareigą tarptautinėse taikos palaikymo misijose”, – sakė valstybės vadovė, vyriausioji ginkluotųjų pajėgų vadė.

Lapkričio 23-iąją – Lietuvos kariuomenės dieną – Šv. Ignoto bažnyčioje aukota malda už Lietuvos kariuomenę. Prezidentūroje surengtos Lietuvos valstybės apdovanojimų įteikimo iškilmės. Vyko iškilminga karių rikiuotė Katedros aikštėje ir eitynės Gedimino prospekte.

Lietuvos kariuomenės diena pradėta švesti nuo 1918 m., kai tuometis ministras pirmininkas Augustinas Voldemaras Apsaugos ministerijai pasirašė įsakymą, kuriuo pradėtos kurti šalies nuolatinės pajėgos.

Siūloma įteisinti dvigubą pilietybę

Vilnius, lapkričio 23 d. (ELTA) – Seimo narys Gediminas Navaitis siūlo įtvirtinti aiškią ir gana paprastą nuostatą – Lietuvos Respublikos pilietį, kuris kartu yra ir kitos valstybės pilietis, Lietuvos valstybė laiko tik Lietuvos Respublikos piliečiu. Lietuvos Respublikos piliečio santykiai su kitomis valstybėmis yra privatus pi-

liečio reikalas.

Pritarus šiam, pirmadienį įregistruotam, pasiūlymui, Lietuvos valstybės požiūriu, dvigubą pilietybę turėtų tik tie asmenys, kuriems Lietuvos Respublikos pilietybę suteikia prezidentas išimties tvarka. Visais kitais atvejais asmenys būtų laikomi turinčiais tik vieną – Lietuvos Res-

publikos – pilietybę.

„Nuolat turime kalbėti apie mūsų tautiečių, gyvenančių užsienyje, pilietybę. Nepriklausomybės atkūrimo metais tuo itin rūpinosi į JAV emigravę, įgiję JAV pilietybę lietuviai. Gal ir teisinga buvo tuo metu vengti dvigubos pilietybės, nes ja galėjo nedraugiškai pasinaudoti ir žlungančios

Sovietų Sąjungos atstovai. Tačiau aplinkybės keičiasi. Šiandien daug mūsų piliečių nuolat gyvena, dirba Europos Sąjungos šalyse. Jie taip pat dažnai būna Lietuvoje. Nederėtų jų diskriminuoti, atimti iš jų Lietuvos Respublikos pilietybę”, – teigia G. Navaitis.

B. Kulnytei įteikta valstybinė Jono Basanavičiaus premija

Vilnius, lapkričio 23 d. (ELTA) – Nacionalinio muziejaus direktorei Birutei Kulnytei įteikta Valstybinė Jono Basanavičiaus premija. Ji muziejininkei skirta už reikšmingus etninės kultūros tradicijų plėtojimo, puoselėjimo ir tyrinėjimo darbus bei kūrybinę veiklą etninės kultūros srityje.

„Sunku žodžiais išsakyti, kiek daug mums, visiems lietuviams, reiškia B. Kulnytės – muziejaus vadovės, istorikės darbas”, – įteikdamas premijos ženklą B. Kulnytei sakė ministras pirmininkas Andrius Kubilius.

Lietuvos nacionalinio muziejaus direktorė B. Kulnytė yra išskirtinė asmenybė, daug nuveikusi Lietuvos muziejinkystei ir Lietuvos kultūrai. Ji yra muziejinkė, kultūros istorikė, parodų ir leidinių autorė ir bendraautorė, Tarptautinės muziejų tarybos Lietuvos skyriaus ir Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos narė.

Per 37 darbo muziejuje metus B. Kulnytė išplėtojo dr. J. Basanavičiaus skelbtą tautos muziejaus idėją. Jai vadovaujant muziejus tapo kultūros

Lietuvos nacionalinio muziejaus direktorė B. Kulnytė. Eltos nuotr.

centru, kuriame rengiamos ne tik parodos, bet ir kultūros istorijos vakarai, konferencijos, leidžiamos knygos iš muziejaus rinkinių. Valstybinė J.

Lietuvoje – antra pandeminio gripo auka

Vilnius, lapkričio 23 d. (BNS) – Visagino savivaldybėje užregistruota antra vadinamojo kiaulių gripo, arba pandemio A(H1N1) viruso, auka.

Kaip sakė Utenos visuomenės sveikatos centro atstovė Elvyra Sabalytė, Visagino ligoninėje pirmadienio rytą mirė 40 metų šio miesto gyventojas R. A.

Anot jos, tai, kad vyras sirgo vadinamoju kiaulių gripu, nustatyta Vilniuje esančiame Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centre. Vyras nebuvo pasiskiepijęs nuo sezoninio gripo.

E. Sabalytės teigimu, du sūnus auginęs ir dirbęs vyras blogai pasijuto lapkričio 15 d. Jis kreipėsi į medikus dėl nesunkaus sveikatos sutrikimo, tad buvo išleistas gydytis namo.

Tačiau lapkričio 19 d. jo būklė smarkiai pablogėjo, temperatūra pakilo iki 40 laipsnių, vyras ėmė vemti, pakartotinai kreipėsi į medikus ir buvo paguldytas į ligoninę. Savaitgalį vyro būklė dar labiau pablogėjo, jam atlikta dirbtinė plaučių ventiliacija.

Šiame numeryje:

- Sveikata. Cheminės medžiagos plastikiniuose induose (p. 2)
- Pandemija medicinoje ir politikoje (p. 3)
- R. Kriaučiūno skiltis (p. 3)
- IX Dainų šventės pasaka liks kino juostoje (p. 4)
- JAV LJS atstovai XIII Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Šventadienis (p. 8)
- Mažoji Lietuva (p. 8, 11)
- Atsiminimai (124) (p. 9)
- Sėkmingas Čikagos Lietuvių Operos lėšų telkimo pokylis (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD – 2.31 LT
1 EUR – 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Iš šią savaitę lietuviškoje spaudoje pasirodžiusių žinučių apie greitai visuomenei pristatysimą studiją „Grįžtamoji migracija (re-emigracija) Lietuvoje“, susidaro nuomonė, jog šalia lietuvių baimės kitoms etninėms grupėms (čigonams, žydams, lenkams, rusams ir kt.) teks įrašyti ir baimę į Lietuvą sugrįžtantiems emigrantams. Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuro užakymu atlikta Lietuvos gyventojų apklausa rodo, jog tėvynainių sugrįžimas vertinamas nevienareikšmiškai. Nors 73.5 proc. lietuvių sutinka, kad grįžtamąją migraciją reikia skatinti, daugiau nei pusė jų baiminasi konkurencijos darbe, o penktadalis piktinasi, kad buvę emigrantai, nemokėję mokesčių, tomis pačiomis teisėmis naudosis sveikatos apsaugos sistema bei gaus socialinę paramą. Tad Lietuva – tik tikriesiems lietuviams?
Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdienu, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Gyd. ONA RADZEVIČIENĖ

Cheminės medžiagos plastikiniuose induose

Pastaruoju metu mokslininkai ir aplinkos apsaugos darbuotojai ištyrė, kad kai kurie plastikiniai indai, vnyiojamos plėvelės, klojamasis popierius, kurie yra labai patogūs naudoti ir palengvina mūsų gyvenimą, gali būti kenksmingi sveikatai. Plastikinių dirbinių gamybai naudojamos cheminės medžiagos kaip *bisphenol A* (sutrumpintai BPA), kurios, gaminant kietus plastikinius dirbinius, suteikia plastmasei kietumą, ir kai kurios *phthalates* rūšys, kurios suminkština plastmasę, yra kenksmingos, nors mažais kiekiais ir leistinos.

Padidėjus susidomėjimui šiomis cheminėmis medžiagomis ir pradėjus tyrinėti jų kenksmingą poveikį sveikatai, kai kurios kompanijos, tarp jų „P & G“, „Nike“, atsisakė naudoti *phthalates* kosmetikos bei maisto pramonėje. Didžiausią susirūpinimą kelia BPA ir *phthalates* patekimas į maistą ir gėrimus, taip pat jų naudojimas vaikų žaislų gamybai, žinant, kad vaikai deda viską į burną.

Pastaruoju metu atliekami įvairūs tyrimai, siekiant nustatyti, ar yra saugu laikyti maistą plastikiniuose induose, norint apsisaugoti nuo kenksmingų cheminių junginių patekimo į mūsų organizmą.

Medžiagų poveikis žmogaus organizmui

Cheminės medžiagos, esančios plastikiniuose dirbiniuose, gali sutrikdyti normalią hormoninių liaukų veiklą bei kartu pakenkti ląstelėms. Tai lemia ligų ir įvairių genetinių sutrikimų (*abnormal development*) išsivystymą:

* BPA poveikis yra kenksmingas reprodukcinei sistemai. Laboratorijoje stebėtiems gyvūnams, veikiamiems BPA, išsivystė įvairios anomalijos (apsigimimai). Manoma, kad panašius sutrikimus gali patirti ir žmonės. Šiuo metu atliekamos įvairios studijos.

* Veikiant šioms cheminėmis medžiagoms, sutrikus hormoninei pusiausvyrai, gali išsivystyti nutukimas ir diabetas. Kartais asmenys sveikai maitinasi, sportuoja, bet, nepaisant viso to, atsiranda antsvoris arba susergame diabetu.

* BPA gali nulemti pakitimus krūtyse, kiaušidėse, prostatos ląstelėse, privesti iki supiktybiškėjimo (*malignancies*) ir vėžio.

* Veikiant cheminėmis medžia-

goms, gali išsivystyti ankstyvas lytinis brendimas (early puberty). Tai ypač pastebima pastaruoju laiku tarp jaunų mergaičių. Jos subręsta vis ankstesniame amžiuje. Puerto Rico mokslininkai stebėjo 2,000 mergaičių, kurios pradėjo bręsti 8 metų amžiaus. Patikrinus, rasta, kad jų organizme BPA kiekis buvo 7 kartus didesnis nei mergaičių kontrolinėje grupėje.

BPA yra plačiai paplitusi

Dauguma žmonių iki šiol nėra girdėję apie BPA, nors ši medžiaga egzistuoja dešimtmečiais. Ji naudojama ne tik gaminti plastikinius indus ir kūdikių buteliukus, jos randama ir

akinių lęšiuose (lenses), kompaktinėse plokštelėse (CD), elektroniniuose prietaisuose ir daugelyje kitų buityje naudojamų dirbinių.

BPA apsaugo metalines konservų dėžutes nuo korozijos ir prailgina „lentenų produktų“ naudojimo laiką. Kai CD, buteliai, konservų dėžutės patenka į vandenį, o su juo ir į mūsų kūną. Tačiau šiuo atveju cheminių medžiagų kiekis yra labai nedidelis, daug didesnis jų kiekis patenka į mūsų kūną per „kasdieninį maistą“ – praneša National Toxicology Program (NTP). BPA molekulės gali patekti nuo indų į maistą, kai jie yra kaitinami mikrobangų krosnelėse, taip pat kai maistas yra laikomas metaliniuose ar plastikiniuose induose, ypač kai maistas yra rūgščių terpės (konservuoti pomidorai) ar riebus (įvairūs padažai).

NTP pradėjo nuodugniau tirti BPA ir kitas chemines medžiagas, bet JAV vyriausybė iki šiol nepateikia išvadų ir nedaro sprendimų.

NTP nurodo vartotojams, kad tai nėra itin pavojinga, bet tuo pačiu žmonės turi nuspręsti, kokiomis atsargumo priemonėmis jie gali naudotis, apsisaugant nuo cheminių medžiagų patekimo į organizmą, nepaisant, kad American Chemistry Councils teigia, kad plastikiniai indai, skirti maisto laikymui, neturi BPA.

Kaip apsisaugoti?

NTP atstovai pataria vaikams gerti vandenį bei sultis iš butelių, kurių gamybai nenaudota BPA, ar vartoti gėrimus, laikomus stikliniuose induose ir stikliniuose buteliuose. Taip pat siūlo laikyti maisto likučius keraminiuose ar stikliniuose induose.

Jei vis dėlto naudojate plastikinius indus maistui laikyti, patariama pasidomėti indų rūšiavimo kodu – numeriu (recycling codes), įspaustu

ant indo dugno. Numeris 7 gali turėti BPA, o Nr. 3 gali turėti *phthalates*. Dauguma plastikinių indų su numeriais 1, 2 ir 4 yra saugūs naudoti; dėl Nr. 5 yra įvairių nuomonių, todėl, esant galimybei, patartina jų vengti. Taip pat patariama atvėsinti maistą ir skysčius, prieš dedant į plastikinius indus.

University of Cincinnati mokslininkai nustatė, kad, virinant kūdikių buteliukus, BPA patenka į verdantį vandenį 55 kartus greičiau, nei juos plaunant kambario temperatūros vandeniui.

Nepamirškite, kad, kaitinant plastikinius indus mikrobangų krosnelėje, cheminės medžiagos patenka į maistą, todėl, jei nutarėte juos naudoti, naudokite tik pašildyti maistą, bet ne gaminti. Taip pat tam tikslui naudokite tik stiklinius ar keraminius indus.

Nepatartina plastikinių indų plauti indaplovėje, nes, veikiant šilumai, išsiskiria cheminės medžiagos ir, jei jų yra, jos patenka į aplinką.

Būkite sveiki! Saugokite save ir kitus!

Parengta pagal žurnalą „Good Housekeeping“

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS LINIJA

Skambinti tel.:

1-866-438-7400

pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 6 val. v. iki 10 val. v.

Konfidencialumas garantuojamas

PANDEMIJA MEDICINOJE IR POLITIKOJE

MYKOLAS DRUNGA

Straipsnyje „Politikos žaidimai su pandemija“ dienraščio „Washington Post“ žurnalistė Anne Applebaum rašo, kad pasaulyje nesant bendro sutarimo dėl kiaulių gripo į ligos protrūkius reaguojama labai įvairiai. Ukrainoje kilo panika, vengrai pradėjo brangią skiepimąsi kampaniją, lenkai pirkti skiepus atsiskakė tuo pagrindu, esą skiepai pavojingesni už pačią ligą.

Kiekviena šalis savo laikysenai randa politinį pateisinimą. Pvz., Ukrainoje dėl panikos plitimo kaltinami kandidatai į prezidentus. Net ir Jungtinėse Valstijose netrūksta kiaulių gripo politizavimo. Gauti patikimos informacijos sunku, visuomenė ir toliau neinformuojama arba klaidingai informuojama apie tai, kas tas kiaulių gripas iš tikrųjų yra. „Kaip mes pasiekėme šitą tašką? – klausia A. Applebaum. – Kaip priėjome prie to, kad protrūkiu, į kuriuos Pasaulio sveikatos organizacija žiūri labai rimtai ir oficialiai įvardijo kaip ‘pandemija’, skirtingose šalyse, miestuose, gyventojų sluoksniuose sukelia tokias skirtingas reakcijas?“

„Kol kas kiaulių gripas dar nepasiekė avarinio lygio, nors niekas to labai aiškiai nepasako. O kai pasieks, iš ko ir kaip mes tai žinosime?“ – klausia dienraščio „Washington Post“ žurnalistė A. Applebaum.

Kai kurie žmonės įsitikinę, kad šiuometinė gripo epidemija yra moderni Juodosios mirties (buboninio maro) versija. Kiti, įskaitant kai kuriuos politikus ir sveikatos apsaugos biurokratus, įtaria čia suveikus Šveicarijos vaistų firmų apgavystei.

Nors nuo pat šio viruso (H1N1) pasirodymo pavasarį reakcijų būta įvairių, nesugebėjimas per tą laiką prieiti prie kokio nors visuotinio sutarimo, kaip kiaulių gripą gydyti, privedė prie to, kad kiekvienoje šalyje medikai reaguoja skirtingai. Pvz., Ukrainoje visuomenės sąmoningumas pakilo iš nulio laipsnio vasarą iki absoliučios panikos rudenį. Spalio antroje pusėje politikai pradėjo šnekėti apie masinį susirgimą ir masinį mirimą. Vyriausybė kai kuriose provincijose paskelbė karantiną, uždarė parlamentą, uždraudė masinius susirinkimus.

Kai padėtis praėjusią savaitę pradėjo rimti, paaiškėjo, kad, teisybė, nedidelio kiaulių gripo protrūkio tikrai būta, tačiau dauguma susirgusiųjų žmonių nebuvo užsikrėtę virusu H1N1. Mirimų nuo kiaulių gripo Ukrainoje nebuvo daugiau nei nuo įprastinio gripo ar plaučių uždegimo kitais, ankstesniais metais. Bet tai nesulaikė panikos plitimo į vakarus nuo Ukrainos, nors vėlgį visi jos kaimynai reagavo skirtingai. Slovakija uždarė daugumą sienos perėjimo punktų. Vengrija sienos neuždarė, tačiau pradėjo masinę vakcinacijos programą. Lenkija nei sieną uždarė, nei vakcinaciją pradėjo, nes, jos nuomone, kiaulių gripas ne toks

jau pavojingas kaip įprastinis gripas, todėl skiepai nuo kiaulių gripo esą gali greičiau pakenkti nei padėti.

Kiekviena iš šių valstybių savo veiksmus medicinos požiūriu aiškina skirtingai, bet kiekvienas tų paaiškinimų uždengia politinius žaidimus – bent taip jau priekaištauja esamų vyriausybių oponentai. Ukrainoje antra gaudų banga skelbia, jog paniką gripo atžvilgiu skleidžia vienas ar daugiau kandidatų į prezidentus, mat sausio mėnesį numatomi rinkimai. Dabartinis prezidentas kaltina ministrę pirmininkę, kuri irgi siekia prezidento posto, kad ji leidžia daugiau pinigų savo rinkimų kampanijai negu kovai su kiaulių gripu. Vengrijoje didelis nepasitikėjimas labai nepopuliaria vyriausybe privedė prie masinio atsiskyrimo naudotis itin brangia vakcina. Lenkijoje kai kas kaltina Sveikatos apsaugos ministeriją paprastu šykštumu.

Atliepio į ligą politizavimas ir ginčai, kas gaus kokį gydymą, būdingi ne vien Vidurio ir Rytų Europai. Pvz., Jungtinėse Valstijose kilo pasipiktinimas pranešus, kad bendrovių „Goldman Sachs“ ir „Citigroup“ darbuotojai gavo vakcinas anksčiau negu visi kiti gyventojai. Panašus skandalas kilo ir Vokietijoje, paaiškėjus, jog skiepijama dviejų rūšių ir kad tuos, kurie laikomi „saugesni“, suleisti valdžios pareigūnams ir kariškiams. Dauguma pasaulio demokratijų šį gripų sezoną neišvengs politinių ginčų, o autoritarinės valstybės – visokių patrakusių gaudų.

„Jau anksčiau rašiau, – tęsia Anne Applebaum, – kad truputis žiniasklaidos panikos nekenkia – tai bent žmones pamoko, kokia gali būti liga. Tačiau dabar matome kažką skirtingo – ne žiniasklaidos paniką, bet pareigūnų paniką, nesusieinančią, prieštaringą informaciją ir greitus politikos posūkius, kuriuos atrod, lemia ne sveikatos apsaugos poreikiai, o politikos išskaičiavimai. Pasirodo, kad beveik niekas niekur nepermaštė, kokiais būdais greitai paskleisti vakciną ir kam ją skirti. Ir beveik niekas nežino, kaip suprasti Pasaulio sveikatos organizaciją ir susivokti jos internetinėje svetainėje. Ar žodis ‘pandemija’ tėra biurokratinis žargonas kosuliui pavadinti? O gal jis reiškia, kad visi, kurie nebus paskiepyti, numirs?“

Tikriausiai atsakymas glūdi kažkur viduryje, tarp tų dviejų polių, tačiau Pasaulio sveikatos organizacija dar nesugalvojo, kaip tai žmoniškai paaiškinti. To nesugalvojo ir dauguma vyriausybių.

„Galima išsiugdyti kiek tik nori gydytojų, tačiau jeigu jie nemoka visuomenei paaiškinti tokių sąvokų, kaip ‘didelės rizikos grupė’, ‘tikimybė’, nemoka paaiškinti minties, kad kai kuriems žmonėms tikrai reikia tos vakcinos, bet daugumai jos nereikia, tuomet kiekviena epidemija, sunki ar lengva, taps viešųjų ryšių katastrofa. Kol kas kiaulių gripas dar nepasiekė avarinio lygio, nors niekas to labai aiškiai nepasako. O kai pasieks, iš ko ir kaip mes tai žinosime?“ – klausuku baigia straipsnį dienraščio „Washington Post“ žurnalistė A. Applebaum. **Lrt.lt**

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

Kaip būtų, jeigu nebūtų nutukusių žmonių?

Kalendorius artėja prie tradicinio Padėkos dienos persivalgyimo, su Šv. Kalėdų šventėmis susijusio dovanų apsiųtimo ir vėl – persivalgyimo. Po švenčių žiniasklaidoje pasipils straipsniai, kaip kovoti su priaugtu antsvoriu ir kaip tvarkytis su vis dar plaukiančiomis sąskaitomis už jau nupirktas ir išdalintas dovanas.

O kaip būtų, jeigu nė vienas Amerikoje nebūtų nutukęs? Specialistų paskaičiavimu, tokiu atveju krašte būtų sutaupyta daug sveikatos gydymo, kuro, maisto ir kitų išlaidų. Tada kiekviena šeima galėtų gauti po 4,000 dol. Šiuo metu net 66 proc. žmonių JAV sveria per daug. Beveik trečdalis yra nutukę, o tarp jų 5 proc. yra skandalingai nutukę. Pastarųjų svoris yra bent 100 svarų didesnis negu turėtų būti. Bet grįžkime prie pradinio klausimo – kaip būtų, jeigu krašte nebūtų nutukusių žmonių?

Sutaupyta milijardus dolerių benzinui. Oro skrydžių įmonės padvigubintų savo pajamas. Drastiškai sumažėtų diabeto atvejų ir kitų su antsvoriu susijusių ligų skaičius, taip sutaupant milijardus dolerių. Tūkstančiai gydytojų liktų be darbo. „McDonald’s“ pardavinėtų ne mėsinius, o garuose troškintą vištieną arba bankrutuotų. Padidėtų darbingumas ir uždarbiai. Sumažintos išlaidos įgalintų kiekvienai šeimai nupirkti namų mankštos įrangą arba į rankas duoti 4,270 dol. grynais.

Nors gali atrodyti neįtikėtina, bet liesesnis kraštas kasmet sutaupyta 487 mlrd. dol. Sumažėtų benzino poreikis. Apskaičiavimai leidžia daryti išvadą, kad kiekvienas amerikietis vidutiniškai sveria 20 svarų daugiau negu reikia. Su tokia prielaida sutinka mitybos specialistai. Tokiu atveju vien benzino išlaidos sumažėtų 5 mlrd. dol. Tyrimai rodo, kad kiekvienas vairuotojas, turintis antsvorį, per metus sunaudoja 18 galonų benzino daugiau negu normalaus svorio kaimynas. Susidaro maždaug vienas milijardas galonų benzino. Sprausminių lėktuvų pareikalavimas benzinui irgi sumažėtų, taip padvigubinant keleivinių lėktuvų pajamas.

Didesni drabužiai prie gaminio kainos prideda nuo 10 iki 15 proc. Pirkėjai sutaupyta 10 mlrd. dolerių, pirkdami mažesnių dydžių marškinius, kelnes ir sukneles. Jau seniai yra žinoma, kad vieną riebalų svarą sudaro 3,500 kalorijų. Taigi, 227 mln. krašto suaugusių gyventojų per metus suvalgo 16 trilijonų kalorijų per daug. Tai galima išversti į 14 mlrd. „Big Mac“ mėsiniai su keptomis bulvytėmis ir gaivinamuju gėrimu. Visa tai sudaro 81 mlrd. dol.

Jei amerikiečiai būtų liekni ir kasdien valgytų 150 kalorijų mažiau (pusę riekutės picos), ūkininkų uždarbis sumažėtų 20 mlrd. dolerių. Jau minėtos gydymo išlaidos, susijusios su nutukimu – diabetu, širdies ligomis, insultu ir t. t. – kasmet kainuoja 140 mlrd. dol. Apskaičiuota, kad jeigu nebūtų žmonių su antsvoriu, sveikatos draudimo kainos žymiai nukristų, o gydytojai ir vaistų gamintojai galėtų skirti daugiau laiko šviesti kitus ir į sveiką pusę kreipti žmonių įpročius.

Padidėtų darbo našumas, nes mažiau žmonių sirguliuotų darbe arba pasilikytų namuose. Apskaičiuota, kad jeigu nebūtų nutukusių žmonių, padidėtų darbingumas kasmet atneštų 257 mlrd. dol. daugiau uždarblio. Aišku, dėl to nukentėtų svorio kontrolės pramonė, kainuojanti 55 mlrd. dol. kasmet. Drabužių gamintojai nebesirūpintų dideliais drabužiais, pastatų statytojai – platesnėmis durimis, o automobilių pramonė – platesnėmis sėdynėmis. Baldų gamintojai nesirūpintų, kad jų baldai neatlaikys nutukusių žmonių. Optimistai net spėlioja apie sumažėjusio svorio teigiamą įtaką pasauliniam atšilimui, nes šiek tiek sumažėtų energijos paklausa.

O ką su tais visais sutaupytais milijardais darytume? Vieni kalba apie būsimų lėšų panaudojimą švietimui, medicinos tyrimams. Kiti, gal realistiškiau, spėja, kad daug tų lėšų būtų išleista menkniekiams, kaip ir dabar. Iki šiol atlikti tyrimai rodo, kad didesnis nuošimtis žmonių be antsvorio yra vedė, daugiau uždirba, geriau miega ir turi geresnį lytinį gyvenimą. Turimi duomenys rodo, kad visuomenė neigiamai žiūri į žmones su antsvoriu. Žmonės su antsvoriu didina sveikatos priežiūros išlaidas apie 45 mlrd. dol. kasmet. Jeigu iš krašto dingtų visi žmonės su antsvoriu, netektume daug žmonių, kurie yra tapę parankiu pajuokos objektu. Tokiu atveju, jei neliktų priežasties, ką nors pirštais badyti dėl jų pilvo dydžio, visuomenė gal persigrupuotų ir pradėtų su panieka ar pajuoka žiūrėti į žmones su tam tikros formos nosimi.

Besirūpinant antsvoriu ypač išibėgėjo svorio kontrolės pramonė. Yra susikūrę daug klubų, kur su svoriu bandoma dorotis daugiau mankštintantis. Tačiau viltis, kad su mankšta nukris svoris, dažnai sudūžta, atsitrenkusi į realybę. Nors mankšta kūnui yra sveika, ne visuomet ji teigiamai paveikia svorį. Vien JAV 45 mln. žmonių priklauso kūno kultūros arba mankštos klubams. Prieš 16 metų jiems priklausė tik 23 mln. žmonių. Aišku, yra tokių, kurie į tokį klubą užsirašė, bet jame nesirodo. Vienoje apklausoje, darytoje 1980 metais, 47 proc. atsakovų teigė, kad jie pastoviai mankština. 2000 metais tas procentas pakilo iki 57 proc. Per tą patį laiką žmonių su antsvoriu proporcija padidėjo. Tie, kurie pastoviai mankština, kartais prisipažįsta, kad po mankštos jie yra alkanesni ir dažnai daugiau valgo. Kiti maistą vartoja kaip atpildą už savo ryžtingumą tvarkytis su sveikatos problemomis ir antsvoriu. Pamažu prieinama prie išvados, kad mankšta yra sveika, bet ji neužtikrina sėkmės kovojant su antsvoriu.

Besiartinančių švenčių proga siūlyčiau visiems mažiau žiūrėti į maistą apkrautą stalą ir daugiau dėmesio teikti šalia sėdinčiajam/jai.

DAINA AŠ GYVENU!

IX Dainų šventės pasaka liks kino juostoje

Pristatome IX Dainų šventės kino režisierę, torontiškę Ritą Diršę

GABIJA PETRAUSKIENĖ

Tokie ženklūs renginiai kaip išėivijos Lietuvių dienos, Tautinių šokių, Sporto bei Dainų šventės suteikia ypatingą progą mūsų lietuviškajai išėivijai pasirodyti. O per tokius renginius tą daryti reikia visose srityse, kartais ir tokiose, apie kurias ne visuomet iš pradžių pagalvoji.

Ruošiant IX Išėivijos lietuvių dainų šventę Toronto mieste, Kanadoje, ateinančios vasaros liepos mėnesio pirmąjį savaitgalį, rengėjams prireikė įvairiausių gabumų turinčių asmenų: finansininkų, menininkų, rašytojų, organizatorių, žodžio ir muzikos kūrėjų, dainininkų, muzikantų, redaktorių, tyrinėtojų, choreografų, siuveljų ir – kinematografės!

IX Dainų šventės rengėjai pakvietė šventę filme įamžinti daugiau nei 30 metų filmavimo profesinę patirtį turinčią Kanados kino režisierę – **Ritą (Zoe) Diršę**. Susipažinkime su Rita ir jos žymesniais darbais.

Lietuviška vaikystė

Zoe Dirse, kaip ją visi pažįsta profesionaliame filmų pasaulyje, tarp lietuvių ir latvių yra žinoma kaip Rita Dirse. Rita yra lietuvių ir latvių kilmės, augusi Ontario provincijos pietinėje dalyje, tabako ūkiuose. Vietinėje Delhi Lietuvių Bendruomenėje lankė ir baigė lituanistinę šeštadieninę mokyklą, sekmadieniais lankydavo lietuviškoje parapijoje laikomas pamaldas, dalyvavo vietinėje lietuviškoje skautų veikloje. Vasaras praleisdavo lietuviškose jaunimo stovyklose Dainavoje (JAV) ir skautų stovykloje Romuvoje (Kanadoje).

Iš Delhi išvyko studijuoti Toronto University, kur studijavo ir baigė psichologijos-sociologijos mokslus. Įgijusi bakalauro laipsnį, Rita pirmus penkerius metus dirbo su jaunimu kaip socialinė darbuotoja. Šiuo metu ji gyvena Toronto, kur po 30 metų darbo kaip kino režisierė Rita

profesorijauja Sheridan kolegijoje, dėstydamą filmavimą ir meną.

Filmuojant pavojingose pasaulio vietose

Per 30 savo, kaip kino režisierės, karjeros metų Rita turėjo galimybę keliauti aplink platųjį pasaulį, filme

Rita (Zoe) Diršė su vyru Lietuvoje pereiną vasarą.

Iš R. Diršės asmeninio albumo.

užfiksuojuojant pasaulinio dėmesio reikalaujančius rūpesčius bei išgyvenimus. 1994 metais ji buvo Belgrade per tuo metu Jugoslavijoje vykusį civilinį karą. Jos tikslas buvo stebėti moterų partizanų/rezistenčių veiklą. Su tokių moterų grupe Rita bėgo kulkoms zvimbiant virš galvos per Belgrado gatves.

Metais vėliau Rita Amsterdame jau plaukė laivu, filmuodama keturias moteris muzikantes, vykstančias į ilgai uždelstą šventę, pripažįstančią gėjų indėlį į Antrojo pasaulinio karo kovas.

1998 metais ji ir vėl atsidūrė pavojuje. Šį kartą Cairo mieste, Egipte. Jai befilmuojant Cairo senamiestyje,

apie ją ėmė spiestis vis didesnė vyrų grupė, kurią sudomino moteris filmuotoja. Grupė didėjo, pradėjo pykti, stumdytis, pagaliau ir pačią Ritą pradėjo stumdyti. Ji vos suspėjo pasprukti į netoliese stovinčią savo mašiną ir išdūmė nebaigusi filmuoti.

Šių ir panašių įvykių dėka Rita pradėjo klausti savęs, kokią įtaką filmui turi tai, kad ji yra moteris, dirbanti daugiausia vyrų filmuotojų pasaulyje? Ji pradėjo studijuoti, kokią įtaką filmavimui ir pačiam filmo žiūrėtoju turi moteris režisierė. Šia tema ji šiuo metu York University Toronto rašo magistrinį darbą.

„Pralaužiant ledus“ kine

Karjerą kine Rita pradėjo 1979 m. Tuo metu ji kartu su viena kino režisierė buvo vienintelės moterys, priklausančios filmuotojų unijai. Tai buvo profesija, kurioje vyravo vyrai ir moteriai prasimušti buvo labai sunku, ypač sunku buvo gauti darbą. Vadybininkai ir direktoriai vengė samdyti moteris, nes nepasitikėjo jų sugebėjimais bei fizinėmis galimybėmis pakelti intensyvų ir fiziškai sunkų filmavimo darbą.

Vieną dieną netikėtai, kaip tik dėl to, kad Rita buvo moteris, pasisekė „pralaužti ledus“. Rita gavo darbą

jų išgauti autentiškas istorijas, nepaisant šviesų bei aparatūros, kurie lengvai juos galėjo įbauginti arba išblaškyti.

Dirbdama NFB, Rita sukūrė daugiau nei 70 dokumentinių dramų ir filmų. Šie projektai dažnai reikalavo, kad ji keliautų į įvairius kraštus kartais nekreipiant dėmesio ir į savo asmeninį saugumą. 1991 m. ji filmavo Pabaltijyje, 1994 m. Balkanuose, 2003 m. – kurdų gyvenvietes Turkiijoje.

Į Lietuvą kurti „Baltic Fire“

Ji prisimena, kai 1991 m. per televiziją sekė Nepriklausomybės nuo Sovietų Sąjungos kovą Lietuvoje. Per vieną sausio 13 dieną Lietuvoje sovietai nužudė 14 žmonių! Jai atrodė, kad TV žurnalistai vienašališkai pateikė tuos įvykius pasauliui. Ją tai užgavo ir pakurstė dėti visas pastangas sukurti nepriklausomybės atgavimo Lietuvoje, Estijoje ir Latvijoje istoriją iš savo asmeninės perspektyvos.

Nepaisant įvairių fizinių ir finansinių sunkumų, ji susipakavo ir išvyko į Pabaltijį sukurti filmo. Tuo metu Rita nesuprato pavojaus, kuriame ji atsidurs filmuodama. Jos geras draugas, latvių kino režisierius Andris Slapins tuo pačiu metu Rygoje filmavo dokumentinį filmą „Tėviškė“. 1991 m. sausio mėn. jis ir jo padėjėjas Gvido Zvaigzne pateko į sovietų-latvių susišaudymą, kurio metu Andris tragiškai žuvo. Ši nelaimė dar labiau sustiprino Ritos ryžtą sukurti filmą ir neleisti baimei jos užčiaupti. Rezultatas – filmas „Baltic Fire“, jos, kaip kino režisierės, debiutas.

„Baltic Fire“ buvo plačiai pripažintas kaip svarbus dokumentinis filmas, gavo įvairiausių apdovanojimų. 1997 m. filmavimo skyriui NFB Montreal užsidarius, Rita persikėlė į Toronto ir įkūrė savo privačią firmą „Zoe Dirse Productions“.

Kiti Ritos darbai ir gausūs apdovanojimai

Tarp Ritos vėlesnių darbų rasime dokumentinį filmą „Vendetta Song“ (režisierė Eylem Kaftan), paruoštą Montreal DLI Productions ir Vision TV. Šis filmas „Hot Docs“ tarptautiniame dokumentinių filmų festivalyje Toronto laimėjo pirmą vietą, Canadian International Development Agency kategorijoje, skirtoje už geriausią kanadietišką filmą apie tarptautinės pagalbos vystymą. Šis filmas laimėjo ir „Hot Docs“ žiūrovų apdovanojimą, 2005 m. „Rendezvous“ festivalyje Montreal laimėjo Quebec Critics' Award už geriausią vidutinio ilgio dokumentinį filmą.

Ritos dokumentinis filmas „Tiger“ laimėjo pirmąją vietą Reel World filmų festivalyje Toronto, o „Jambo Kenya“ varžėsi 2005 m. tarptautiniame vaikų filmų festivalyje „Sprockets“ Toronto. Režisierė Ali Kazemi su Dirse Indijoje sukūrė filmą „Runaway Grooms“ apie priverstines vedības. Šis filmas buvo rodomas CBC televizijos laidoje „The Passionate Eye“.

Su dideliu dėmesiu laukiame progos artimiau susipažinti su šia kūrybinga moterimi Dainų šventėje. Jos asmeninė patirtis, ką reiškia išlaikyti lietuvišką kultūrą svetimame krašte, bei jos jautrumas žmogui, jo pasakojimams ir liudijimams, esu tikra, praturtins būsimos šventės indėlį mūsų išėivijos kultūrinių lobių skrynioje nauju kūriniu – IX Dainų šventės įamžinimu kino juostoje.

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje lietuviškos
radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

JAV LJS atstovai XIII Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese

2009 m. gruodžio 22 d. – 2010 m. sausio 7 d. Pietų Amerikoje (Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje) įvyksiančiame XIII Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese dalyvaus ir brolis ir sesuo Sofija ir Mykas Degėšiai. Su jais kalbasi **Kristina Mattienė**.

Mykas Degėšis baigė Wake Forest University 2007 m., kur įgijo bakaluro laipsnį matematinės ekonomikos srityje. Baigęs universitetą dirbo „Bank of America“, ten dvejus metus konsultavo obligacijų leidėjus. Išėjęs iš šio darbo nuo šių metų birželio 30 d. keliauja.

– Kas traukia Jus dalyvauti Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Pietų Amerikoje?

– Noriu nuvykti į kongresą, nes man atrodo, kad tai yra labai gera proga susitikti mano amžiaus lietuvius. Taipogi aš niekada nebuvau Pietų Amerikoje, bet visada norėjau ten nuvykti. Man tai yra puiki galimybė ne tik tai padaryti, bet ir pabūti drauge su lietuviais.

– Ką stengsitės atlikti kongrese? Ko tikitės iš šio renginio?

– Iš tikrųjų tikiuosi susitikti kelis gerus žmones ir susirasti naujų draugų kongrese. Žinau, kad sužinosiu labai daug apie lietuvių kultūrą skirtingose pasaulio šalyse, sužinosiu, kaip ji skiriasi nuo Amerikos lietuvių kultūros, bet labiausiai noriu susi-

pažinti su žmonėmis, su kuriais galėsiu dar ilgai bendrauti.

– Kokios Jūsų mintys apie lietuvišką veiklą užsienyje? Kokioms lietuviškoms organizacijoms pats priklausote?

– Šiuo metu nepriklausau jokioms lietuviškoms organizacijoms.

– Kodėl yra svarbu prisidėti prie lietuviškos veiklos?

– Manau, kad yra svarbu priklausyti lietuviškoms organizacijoms, nes tai yra nuostabus būdas palaikyti ryšį su žmonėmis. Aš priklausiau skautams Rake, nors ir neužaugau Čikagoje, kaip dauguma žmonių, kurie buvo Rake, bet vis dar pažįstu kelis žmones iš ten, kurių greičiausiai aš taip gerai nebūčiau pažinęs. Visa ši veikla padeda išlaikyti mūsų kultūrą ir moko jaunąją kartą, ką reiškia būti lietuviu.

– Kaip PLJS stiprina lietuvišką jaunimą ir jo veiklą, ypač JAV LJS?

– Kongresas padės sustiprinti jaunų lietuvių veiklą, kaip ir bet kurie tokie įvykiai padarytų, galbūt netgi daugiau, nes tai yra tarptautinis įvykis. Tai yra nuostabus būdas suvienyti žmones. O kadangi kongresas vyksta Pietų Amerikoje, tai bus geras pasikeitimas lietuviams, kuriems pradeda nusibosti tie patys renginiai JAV.

Sofija Degėsytė praėjusias metais baigė Duke University, kur įgijo Viduramžių ir Renesanso istorijos specialybę. Šiuo metu mokosi Georgetown University School of Medicine. Šių metų kovo mėn. atstovavo Lietuvos Respublikos ambasada Vyšnių žydėjimo festivalyje Washington, DC. Šalia kitų jaunų merginų iš visų Jungtinių Valstijų ir penkių kitų ambasadų, Sofija pristatė Lietuvos kultūrą, parodė, ką jai reiškia Lietuva.

– Kas traukia Jus dalyvauti Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Pietų Amerikoje?

– Augau Jungtinėse Amerikos Valstijose – ten, kur nebuvo daug lietuvių. Tačiau mano tėvai įdiegė manyje stiprų lietuviškos jausmą. Jo vedama aš aktyviai dalyvavau lietuviškuose renginiuose California, Cleveland, Čikagoje ir kitose Amerikos lietuvių bendruomenėse. Dalyvaujama skautų veikloje, tautinių šokių festivaliuose ir dabar XIII PLJ kongrese, sugebėjau sustiprinti save kaip Amerikos lietuvių. Sutikau daug nuostabių lietuvių, visada esu nustebinta, kaip stipriai mus sieja bendras paveldas. Ta jungtis tarp lietuvių, dalijimasis savo patirtimi, ką Lietuva reiškia kiekvienam iš mūsų, ir traukia mane dalyvauti kongrese.

– Kodėl yra svarbu prisidėti prie lietuviškos veiklos?

– Turėjau daug galimybių aplankyti Lietuvą – visada stebiuosi, kaip didžiuojuosi savimi, kai ten būnu. Mano tėvai ir seneliai mane išmokė, kad reikia kovoti dėl mūsų kultūros išlaikymo ir visada ieškoti būdų, kaip duoti Lietuvai. Praeitą pavasarį turėjau garbę pristatyti LR ambasada kaip Vyšnių žydėjimo festivalio Washington, DC dalyvė. Tai buvo dar viena nepaprastai jaudinanti galimybė parodyti kitiems, kokia svarbi man Lietuva yra.

– Ką stengsitės atlikti kongrese?

– Tikiuosi kongrese susitikti daug lietuvių iš įvairių šalių. Mane domina skirtumai tarp Šiaurės ir Pietų Amerikos lietuvių, įdomu, kaip jie žiūri į lietuviybę. Noriu aplankyti kitas šalis, kur kalbama visiškai kita kalba, ir vis tiek jausti ryšį per lietuvių kalbą, esant 8,000 mylių nuo Lietuvos. Nusprendžiau vykti į kongresą, nes tai ne tik puiki galimybė aplankyti Pietų Ameriką. Kaip JAV LJS atstovei, man tai yra dar viena proga duoti kažką lietuvių bendruomenei ir aktyviai dalyvauti tame, kas yra tokia neatsiejama mano tapatybės dalis.

Bus daugiau.

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

GELEŽINIO VILKO ORDINAS

Prieš kiek laiko „Lietuvos ryte“ buvo rašoma, kad LR Prezidentas Valdas Adamkus, tarp kitų pažymėjimų, yra apdovanotas ir Lietuvos Skautų sąjungos Geležinio Vilko ordinu. „Draugo“ šeštadienio, lapkričio 21 d., laidoje (pagal ELTA) rašoma tas pats.

Norėčiau atkreipti lietuvių žiniasklaidos dėmesį, kad LR Preziden-

tas V. Adamkus Geležinio Vilko ordinu yra apdovanotas ne Lietuvos Skautų sąjungos, bet Lietuvių skautų sąjungos, nuo 1945 m. veikiančios išėivijoje. Geležinio Vilko ordinas gerb. Prezidentui buvo įteiktas 2002 m. kovo 5 d. Vilniuje.

Alė Namikienė
Elmhurst, IL

ISTORIJOS NEŽINANTIS PRAŽŪVA

2009 m. lapkričio 16 d. lenkų, ukrainiečių ir lietuvių pasirašyta sutartis (Ketinimų protokolas dėl Jungtinės Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos brigados LITPOLUKRBRIG steigimo – Red.) apsiginti nuo rusų gal jau bus paskutinė sutartis su lenkais.

Matyti, kad Lietuvos Krašto saugos ministrė Rasa Juknevičienė nežino istorijos. Pasirašydama sutartį ji plačiai atidarė duris Trojos arkliui. Sutartyje nurodoma, kad Lietuvoje per mažai eilinių karių, o kari-

ninkų per daug, todėl Lenkija parūpins milijoną karių. Tarp jų bus užsimaskavusių diversantų, šnipų, aukšto rango karininkų, kurie lengvai galėtų okupuoti Lietuvą.

Įsileidome kartą rusus bendrai savigny, netrukus visa Lietuva buvo okupuota. Ar R. Juknevičienė nemato panašumo? Norėčiau sulaukti greito Prezidentės Grybauskaitės paaiškinimo ir veiksmo.

Algis Virvytis
Boston, MA

ČIKAGA TVARKO VILNIŲ!

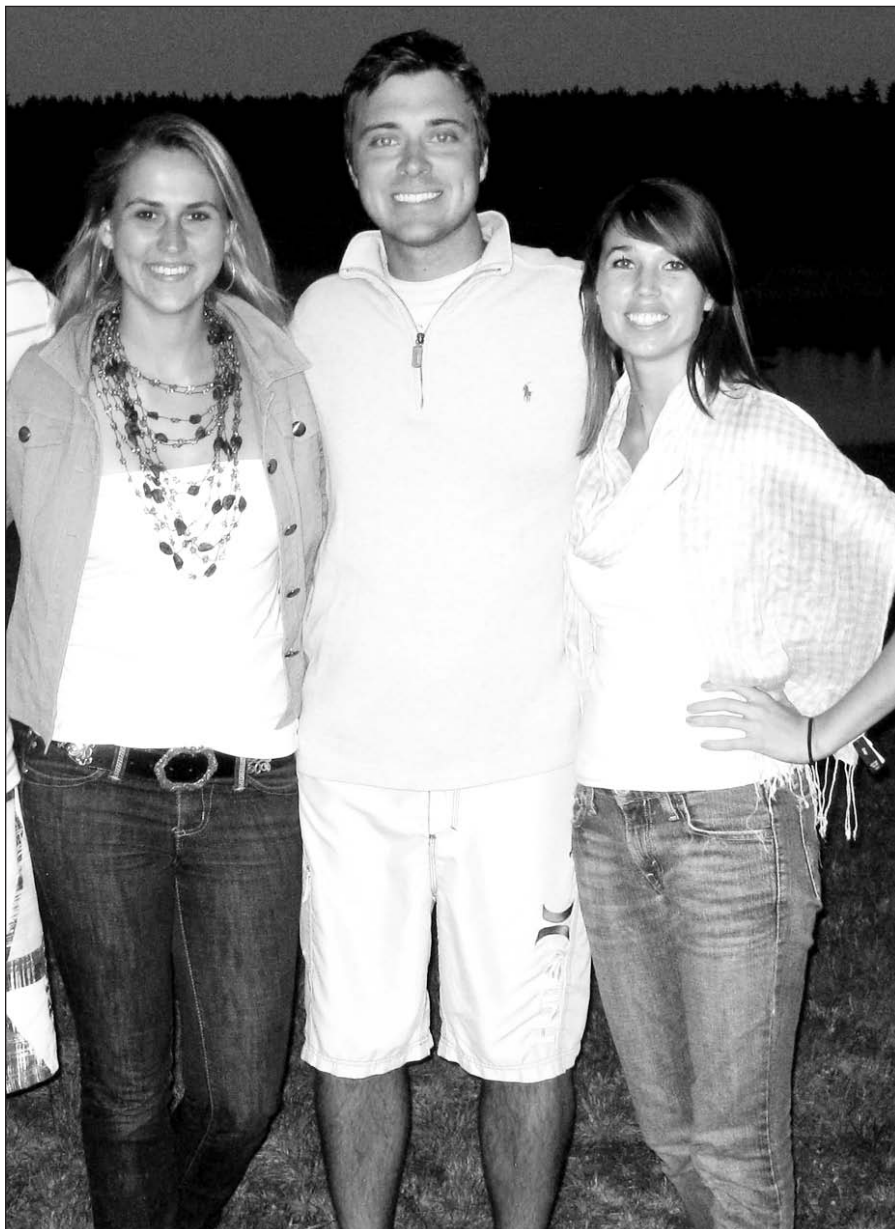
Aš niekaip negaliu suprasti tų mūsų (lietuvių dypukų...) gudruolių, kurie iš Čikagos moko ir tvarko Vilnių. Jie moko Vilnių (Prezidentę, Seimą, Vyriausybę...), kaip ir ką daryti!

Žinoma, dabar yra internetas, yra el. paštas ir pan. Bet, gerbiamieji pata-

rėjai, Čikaga nėra Vilnius.

Ar ne tiksčiau būtų tas „pamokas“ ir „pamokslus“ išspausdinti skyriuje „Spygliai ir dygliai“?

Antanas Klimas
Rochester, NY

Iš k. į d. Sofija Degėsytė, Mykas Degėšys su pussesere Aleksa Bobelyte. Visi trys dalyvaus PLJ kongrese.

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Vilnius, lapkričio 22 d. (ELTA) – Nacionalinėje filharmonijoje šeštadienį devynias valandas skambėjo muzika – tiek truko tradicinis koncertas-maratonas „Didysis muzikų paradas“. Jame pasirodė apie 400 muzikų – solistų, chorų, ansamblių, orkestrų, tarp jų – ir neprofesionalių.

„Didžiojo muzikų parado“ dalyvis – valstybinis dainų ir šokių ansamblis „Lietuva“.

Valdo Kopūsto (ELTA) nuotr.

Į lietuvišką doktorantūrą veržiasi atvykėliai iš trečiųjų šalių

Vilnius, lapkričio 23 d. (Delfi.lt) – Lietuva išlieka šalimi, kurioje užsieniečių doktorantų – mažuma. Lietuvos mokslo tarybos (LMT) pirmininkas Eugenijus Butkus spėja, kad doktorantų iš Vakarų šalių artimiausiu metu vargiai galime tikėtis, tačiau atvykstančiųjų iš trečiųjų šalių galime sulaukti nemažai.

Pasak Vilniaus universiteto (VU) tarptautinių reikalų prorektorius Rimanto Vaitkaus, nuo Vakarų universitetų ypač skiriamės, kad nepritraukiame doktorantų iš užsienio. Pasak jo, nors gaunamos krūvos paraiškų iš norinčiųjų atvykti studijuoti doktorantūros į VU, jiems nieko pasiūlyti negalima. „Mes sakome – mokėk dvidešimt kelis tūkstančius litų, tokiu atveju galėsi būti doktorantu. Kodėl jis pas mus eis, jei nuvažiuos į Švediją, gaus normalią stipendiją, kad galėtų išgyventi ir dar susitaupti bei po Europą paskraidyti?“, – kalbėjo R. Vaitkus.

Be to, jo nuomone, pliuso neprišėda ir prastas Lietuvos vardo žinomumas. Štai Kinijoje, Indijoje šalis

„Lietuva“ esą nieko nesako, vietiniai nustemba išgirde, kad tokia valstybė yra.

„Doktorantų iš Vakarų šalių, kur aukšto lygio mokslo centrai, mes vargiai artimiausiu metu ar galime tikėtis, net jei sukursime reikiamą tyrimų infrastruktūrą. O iš trečiųjų šalių matau didelę galimybę“, – sakė LMT pirmininkas E. Butkus.

Pasak E. Butkaus, apskritai Europos Sąjungoje ar JAV didesnę pusę pritraukiamų doktorantų sudaro doktorantai iš trečiųjų šalių. LMT pirmininko teigimu, atvykėlius iš trečiųjų šalių Lietuva vilioja ne tik Šengeno zona, bet ir mokslinės karjeros galimybėmis. Mokslininko manymu, į doktorantūros vietas turėtų būti skelbiami atviri konkursai, kuriuose galėtų dalyvauti ir užsieniečiai. Tokia tvarka yra Vakaruose, ją ketinama diegti ir Lietuvoje. Toks pagyvinimas, E. Butkaus manymu, doktorantūros sistemai būtų naudingas. LMT pirmininko teigimu, valstybė užsieniečių doktorantūrą turi finansuoti per įvairias programas ir projektus.

Nerimsta kova dėl Kalmanovičiaus dukters ir milijonų

Vilnius, lapkričio 22 d. (BNS) – Rusijos žiniasklaidos priemonės pranešė, jog, motinos teigimu, Izraelyje buvo pagrobta Maskvoje nužudyto verslininko Šabtajaus Kalmanovičiaus duktė Daniela Kalmanovič, tačiau Izraelio laikraštis „Maariv“ teigia, kad jokio pagrobimo nebuvo ir kad ši 11 metų mergaitė tapo kovos dėl daugiamilijoninio palikimo įrankiu, praneša newsru.com.

Laikraščio „Maariv“ žiniomis, praėjusios savaitės pabaigoje mergaitės motina Anastasija, kuri nuolat gyvena Rusijoje, atskrido į Izraelį. Ji iš karto nuvyko prie mokyklos ir pareikalavo atvesti Danielą. Tačiau paaiškėjo, kad mergaitę pasiėmė jos ne-

tikra sesuo – 32-ųjų metų Š. Kalmanovičiaus dukra iš pirmosios santuokos Liat. Liat, laikraščio duomenimis, taip pat iš anksto pasirūpino, kad teismo tvarka būtų „užkirstas kelias“ Danielai išvažiuoti iš šalies, o ji pati būtų paskirta oficialia mergaitės globėja.

Tada Anastasija Kalmanovič paskelbė, kad jos dukra pagrobta. Pasak motinos, Daniela yra Lietuvos pilietė, ir niekas neturi teisės priverstinai laikyti jos Izraelyje, praneša newsru. israel.

Laikraštis „Maariv“ rašo, kad Š. Kalmanovičiaus testamente paminėtos tik dvi paveldėtojos: Liat ir Daniela. Š. Kalmanovičiaus turtas vertinamas keliais šimtais milijonų dolerių.

Suarta akmens amžiaus gyvenvietė

Vilnius, lapkričio 23 d. (BNS) – Kauno rajone, Daučionių kaime, su naikintas valstybės saugomas kultūros paveldo objektas – Daučionių senovės gyvenvietė II.

Paveldosaugininkai, praėjusį penktadienį nuvykę į Daučionis, aptiko, kad 1,6 ha šio kultūros paveldo objekto teritorijos savavališkai suarta. Kauno paveldosaugininkai kreipėsi į Kauno apskrities vyriausiąją policijos komisariatą su prašymu at-

likti ikiteisminį tyrimą ir nustatyti asmenis, sužalojusius Daučionių senovės gyvenvietę II.

Daučionių senovės gyvenvietę II 1977 metais atrado archeologas Eugenijus Ivanauskas. Šis archeologijos objektas datuojamas viduriniu akmens amžiumi – mezolitu. Archeologinių tyrimų metu senovės gyvenvietėje rasti įvairūs titnago dirbiniai: grandukai, gremžtukai, peiliai, kirvis, skaldytiniai.

K. Prunskienė savaitgalį buvo „Vieningosios Rusijos“ viešnia

Vilnius, lapkričio 23 d. (Delfi.lt) – Ekspremjerė Kazimira Prunskienė šeštadienį leido kartu su Rusijos prezidentu Dmitrij Medvedev, premjeru Vladimir Putin ir kitais aukštais politikais. Jų keliai susikirto valdančiosios partijos „Vieningoji Rusija“ suvažiavime Sankt Peterburge. Lietuvos politikė buvo pakviesta į suvažiavimo metu vykusį tarptautinį forumą apie partijų socialinę atsakomybę sunkmečiu.

Dalindamasi įspūdžiais K. Prunskienė kritikavo konservatorių-krikdemų „nedraugiškumą ir įtarumą“ santykiuose su šia šalimi bei siūlė daugiau dėmesio skirti pragmatiškiems dalykams.

Per trumpą viešnagę Sankt Peterburge K. Prunskienė suspėjo ne tik dalyvauti forumo ir XI partijos suvažiavime, bet ir apsilankyti radijo stotyje „Echo Moskvy“, kur dalijosi mintimis apie Lietuvos atsiskyrimą nuo SSRS ir narystę Europos Sąjungoje, ekonominę krizę, Liustracijos

komisijos sprendimą dėl bendradarbiavimo su KGB, moteris politikoje.

Tiek radijo laidoje, tiek pranešimuose apie suvažiavimą K. Prunskienė jau buvo pristatoma kaip naujos partijos – Lietuvos liaudies sąjungos vadovė, nors jos steigiamasis suvažiavimas numatytas tik po dviejų savaitių.

Kvietimą į suvažiavimą buvusiai premjerei atsiuntė „Vieningosios Rusijos“ atstovas, Valstybės Dūmos užsienio reikalų komiteto pirmininkas Konstantin Kosačiov. Anot K. Prunskienės, dalyvavimas buvo „natūrali reakcija“.

„Kaip bebūtų, tai yra pagrindinė Rusijos partija, – atsakydama į laidos vedėjos nuostabą, kad atvyko į partijos suvažiavimą, sakė politikė. – Pirmiausiai sprendimai priimami partijų lygiu.“ Anot K. Prunskienės, jai buvo įdomu lankytis renginyje Rusijoje, su kuria esame susieti ekonomiais, kultūriniais ir kitokiais saitais.

Švedija rengiasi pagelbėti Baltijos šalims

Vilnius, lapkričio 23 d. (BNS) – Po Rusijos ir Gruzijos karo Švedija keičia svarbiausius principus savo saugumo politikoje, kad būtų pasirėngusi suteikti pagalbą Baltijos šalims, jeigu jas užpultų Rusija, rašo Estijos dienraštis „Postimees“.

Švedijos parlamentas birželį nusprendė, kad Švedija turi turėti galimybę gauti ir suteikti karinę pagalbą. Buvo nuspręsta, kad jei kuri nors Šiaurės šalis ar Europos Sąjungos valstybė narė sulauktų spaudimo ar būtų užpulata, Švedija neliktų nuošalėje, bet pasiūlytų karinę paramą.

Pasak Estijos laikraščio, tinkamas teisinis pagrindas ateiti Baltijos šalims į pagalbą NATO nepriklaus-

sančiai Švedijai yra numatytas netrukus įsigaliosiančioje Lisabonos sutartyje.

Švedija kol kas nepriėmė jį saistančių įsipareigojimų, bet aukšto rango Švedijos pareigūnai, tokie kaip gynybos ministras Sten Tolgfors, ne kartą viešai sakė, kad vienas iš atvejų, kai Švedija įsikištų, būtų ES valstybės narės užpuolimas.

Švedija taip pat ėmėsi praktinių žingsnių. Šį rudenį buvo surengtos dvejų pratybų, per kurias kariniai junginiai buvo pervesti į Gotlando salą. Pranešama, kad pratybų tikslas buvo mokyti permesi sausumos pajėgas į Baltijos šalis ir imtis ten veiksmų.

Sutarta siekti glaudesnių ryšių tarp katalikų ir anglikonų

Vatikanas, lapkričio 23 d. (AP/BNS) – Vatikanas paskelbė, kad popiežius ir Kenterberio arkivyskupas susitarė stiprinti katalikų ir anglikonų ryšius, nepaisant neseniai skelbto Vatikano kvietimo nepatenkintiems anglikonams tapti katalikais.

Popiežiaus Benedikto XVI susitikimas šį šeštadienį su Anglikonų Bendrijos vadovu Kenterberio arkivyskupu Rowan Williams yra pirmas po to, kai Vatikanas pranešė apie perėjimo į katalikybę palengvinimą anglikonams, kurie nusivylė Anglikonų Bendrijoje leidžiamu moterų ir gejų išventinimu į kunigus.

Trumpame Vatikano pranešime nurodoma, kad pokalbis buvo „nuoširdus“ ir kad kalbėta „apie pastarojo meto įvykius, susijusius su Katalikų Bažnyčia ir Anglikonų Bendrija“.

Prieš šį susitikimą britų žiniasklaida Kenterberio arkivyskupo viešnagę vaizdavo kaip abiejų bendruomenių santykių „sutvarkymą“, tačiau apžvalgininkai tikėjosi, kad taip bus rodoma krikščioniška vienybė.

„Abu vadovai įsipareigojo kartu leisti į šią ekumeninę kelionę, – sakė teologijos daktaras R. Williams Franklin, Romoje veikiančios Amerikos

akademijos asocijuotasis direktorius. – Žmonės sako, kad jiems neužkertamas kelias žengti į priekį.“

Katalikų ir anglikonų bendrijų vadovai „nori parodyti, kad ekumenizmas daro pažangą kitose srityse“, sakė Vatikano politikos apžvalgininkas Bruno Bartoloni, turėdamas omenyje teologinius klausimus ir ginčą dėl Šventojo Tėvo viršenybės.

„Tačiau iš tikrųjų abi pusės pripažino, kad ekumenizmas žlugo, – sakė B. Bartoloni. – Katalikų Bažnyčia aiškiai pareiškė, jog ji niekada nepritars moterų kunigystei ir vyskupystei.“

„Reakcingi anglikonai, kurie priešinosi moterų ir homoseksualios pakraipos neslepiančių vyrų išventinimui į kunigų luomą, pereis į Katalikų Bažnyčią. Iš esmės tai tinka abiem pusėms“, – pridūrė jis.

Anglikonų Bendrija atsiskyrė nuo Katalikų Bažnyčios XVI amžiuje, kai popiežius Klemensas VII atsiskyrė leisti išsiskirti su žmona Anglijos karaliui Henriui VIII.

Pasaulinei Anglikonų Bendrijai iš viso priklauso apie 77 mln. tikinčiųjų, o jos svarbiausia bendruomenė yra Anglijos Anglikonų Bažnyčia.

Pasaulio naujienos

Valdančioji Rusijos partija: vienvaldystė ir protekcionizmas

Pamokymus, kaip tvarkyti Rusijos ekonomiką, „jedinorosams“ davė nepartinis VR vadovas Vladimir Putin.

AFP/Scanpix nuotr.

Vilnius, lapkričio 23 d. („Lietuvos žinios“) – Sankt Peterburge įvykęs valdančiosios Rusijos partijos „Vieningoji Rusija“ (VR) suvažiavimas surengtas laikantis geriausių sovietinio farso tradicijų. Sutarta dėl dviejų pagrindinių nuostatų: nepalikti jokių galimybių opozicijai politinėje arenoje ir ginti Rusijos gamintojus nuo užsienio varžovų.

VR suvažiavimas, galima sakyti, tapo neeiliniu įvykiu moderniojoje Rusijos istorijoje – 10 metų šalį valdžiusi prezidentinė partija pagaliau priėmė savo programą ir paskelbė, kokiai politikos kryptčiai ji vis dėlto atstovauja. Jei kas nors stebisi – neverta. Iki šiol užteko ir to, kad partija palaiko Vladimir Putin. Štai ir visa programa. Bet „jedinorosais“ liaudyje vadinami valdantieji nusprendė galiausiai žengti šį simbolinį žingsnį ir tapti „tikra“ partija.

Dar šauniau buvo tai, kad tiek laiko tik neaiškiai užsimindavę apie savo lyg ir centristines pažiūras „jedinorosai“ visus pribloškė pareiškimu, jog nuo šiol jie – konservatoriai. Vienas iš VR vadų Boris Gyzlov paskubėjo paaiškinti, kad tai „rusiškas konservatizmas“. Pasirodo, naujai iškepti rusų konservatoriai „sieks išsaugoti viską, kas yra gera“, bet tuo pačiu metu bus tikras modernizmo

avangardas. Dar B. Gyzlov pridūrė, kad būti „konservatoriumi“ reiškia atsisakyti „radikalių plėtros variantų, kuriuos siūlo kitos partijos“. Tai irgi daug ką paaiškina: nepaisyk visų aplinkinių nuomonės, ir busi tikras konservatorius.

Pamokymus, kaip tvarkyti Rusijos ekonomiką, „jedinorosams“ davė žinomas vyriausiasis šalies ekonomistas, nepartinis VR vadovas V. Putin. Jo kalboje buvo daugybė jau daug kartų girdėtų pažadų: „padidinsime pensijas“, „visas dėmesys aukštosios technologijoms“, „įveiksime krizę“ ir panašiai. Kur kas įdomiau nuskambėjo V. Putin raginimai ginti rusų gamintojus, o svarbiausia – nuoko. Pasirodo, Rusijos gamintojai sunkiai pajėgia varžytis su užsieniečiais ne todėl, kad nemoka to daryti, o dėl to, kad užsieniečiai su jais nesąžiningai varžosi. Atsižvelgiant į pastarųjų dešimties metų Rusijos praktiką, šiuos žodžius galima perfrazuoti taip: protekcionizmas Rusijos įmonėms ir neoficialūs ekonominiai draudimai užsieniečiams. Taigi Lietuvos transportininkai bei sūrių ir dešrų gamintojai gali būti ramūs. Nebent mūsų „pragmatikai“ nustos remti Gruziją ir Ukrainą, gal dar atsisakys ir kokių nors lietuviškų vilčių, pavyzdžiui, okupacijos pripažinimo.

Sveikatos pertvarkos programa įveikė pirmąją kliūtį

Vilnius, lapkričio 23 d. (BNS) – JAV prezidento Barack Obama stumiama ir didelį triukšmą sukėlusį sveikatos apsaugos pertvarka šeštadienį vakare vos vos įveikė didelę kliūtį Senate, kurio balsavimą šiuo klausimu Baltieji rūmai pavadino istoriniu.

Senatoriai 60-čia balsų prieš 39 balsavo už tai, kad būtų oficialiai pradėti debatai dėl pertvarkos įstatymo projekto, kuriuo siekiama, kad sveikatos draudimą įgytų maždaug 31 mln. jo šiuo metu neturinčių amerikiečių. Tai būtų didžiausia tokio pobūdžio pertvarka per keturis dešimtmečius.

Tačiau prezidento B. Obama sąjungininkai surinko tik mažiausią kiekį – 60 – tam reikalingų balsų, patraukę savo pusėn du svyravusius demokratų ir du nepriklausomus senatorius. Taip jiems pavyko įveikti 39 iš 40-ies Senato respublikonų,

kurių vienas posėdyje nedalyvavo.

„Istorinis šio vakaro balsavimas per žingsnį priartina mus prie draudimo bendrovių piktnaudžiavimo nutraukimo, didėjančių sveikatos apsaugos išlaidų pažabojimo, stabilumo ir saugumo užtikrinimo tiems, kurie turi sveikatos draudimą, ir sveikatos draudimo suteikimo tiems, kurie jo neturi“, – sakė Baltųjų rūmų atstovas Robert Gibbs.

Debatų turi prasidėti lapkričio 30 d. ir trukti mažiausiai tris savaites, nes senatoriai kovos dėl galimų įstatymo projekto pakeitimų.

Šiame įstatymo projekte numatyta ir Vyriausybės remiama draudimo programa, kuri varžytųsi su privačiomis firmomis, taip pat – suvaržymai dėl priežiūros panaikinimo. Programa iki 2019 m. turėtų atsieti 848 mlrd. dolerių, bet tuo pačiu ir 130 mlrd. dolerių per tą patį laikotarpį sumažinti JAV biudžeto deficitą.

EUROPA

ROMA

Italijos policija suėmė du pakistaniečius – tėvą ir sūnų, kurie, kaip įtariama, išleidę vos kiek daugiau nei 200 dolerių užtikrino patikimą ir nesusekamą telefono ryšį prieš metus Mumbajuje išpuolius įvykdžiusiems teroristams. Kol kas neaišku, ar įtariamieji žinojo, kokiam tikslui tada pasitarnavo jų pinigai.

ŽENEVA

Didžiausias pasaulyje subatominių dalelių greitintuvas, kuris dėl techninių gedimų buvo išjungtas netrukus po jo pirmojo paleidimo praėjusių metų rugsėjį, vėl pradėjo veikti pranešė Europos branduolinių tyrimų organizacija. Netoli Ženevos abipus Prancūzijos ir Šveicarijos sienos esantis giliai po žeme įrengtas Didysis hadronų greitintuvas mokslininkams turėtų padėti atskleisti daugelį Visatos raidos ir medžiagos prigimties paslapčių.

LONDONAS

Jungtinėje Karalystėje darbo savaitė tūkstančiams žmonių dėl potvynių prasidėjo sumaištimi, praneša BBC. Kambrijos grafystėje uždaryti 16 tiltų ir mažiausiai 25 keliai. Uždarytos 13 pradinių ir 5 vidurinės grafystės mokyklos. Vanduo apsemęs daugelį namų ir įstaigų, apie 60 žmonių apgyvendinti pagalbos centruose.

AZIJA

ASTANA

Uzbekistanas vienašališkai uždarė valstybės sieną su Kazachstanu, pranešė Kazachstano užsienio reikalų ministerija. Pasak URM atstovų, siena uždaryta ne Kazachstano iniciatyva, ir pridūrė, kad siena neuždaryta Kazachstano piliečiams, sugrįžtantiems į tėvynę iš Uzbekistano, taip pat Uzbekistano piliečiams, sugrįžtantiems iš Kazachstano.

MANILA

Pietų Filipinuose maždaug 100 ginkluotų užpuolikų, kurie, manoma, yra vieno vietos politiko šalininkai, pagrobė 30 žmonių, siekdami sutrukdyti to politiko varžovo registracijai artėjančiuose rinkimuose, pranešė kariškiai. Tarp pagrobtųjų yra moteris, kuri planavo užregistruoti savo vyrą kandidatu tos provincijos gubernatoriaus rinkimuose, taip pat du teisininkai ir keli vietos žurnalistai.

DŽAKARTA

Prie Indonezijos Sumatros salos sekmadienį nuskenodus keltui, 4 žmonės žuvo, 292 buvo išgelbėti. Šie skaičiai gauti remiantis netoli Singapūro esančios Karimuno salos, prie kurios nuskenodo keltas, aukštų pareigūnų pranešimais. „Dumai Express“ plaukė iš Batamo salos į Pakanbarū Riau provincijoje. Manoma, kad keltas nuskenodo dėl blogo oro.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV armijos majoras Nidal Hasan, kuris kaltinamas 13 žmonių nužudymu Fort Hood bazėje Texas, yra paralyžiuotas, ir gydytojai mano, kad šis paralyžius bus visam laikui, pranešė „The Washington Post“. Per šeštadienį N. Hasan palatoje įvykusį uždarą posėdį, kuris truko maždaug valandą, magistrato teisėjas nusprendė, kad įtariamasis žudikas iki karinio teismo bus sulaukytas.

LAS VEGAS

„Nuo Michael Jackson mirties gydytojas negalėjo užsidirbti, – sakė M. Jackson gydytojo C. Murray advokatas. – Jo teisinės sąskaitos yra milžiniškos, skolos padidėjo iki tokio lygio, kad neaišku, ar jis galės išlaikyti savo namą ir remti savo šeimą. C. Murray ketina rūpintis tais ligoniais, kurie ir toliau jį rėmė.“

MIAMI

JAV federalinis teismas skyrė 13 metų laisvės atėmimo Čikagos dangoraižį „Sears Tower“ planavusių susprogdinti sąmokslininkų vadovui, kurį prokurorai siūlė įkalinti 70 metų. Manoma, kad 35 metų Narcile Batiste vadovavo grupei, kuri 2006 m. planavo susprogdinti aukščiausią dangoraižį JAV.

AFRIKA

NAIROBIS

Piratai Adeno įlankoje prie Jemeno krantų pagrobė graikų sausakrūvį laivą, pranešė Kenijos laivybos pareigūnai. Laivas plaukioja su Panamos vėliava, tai yra graikams priklausantis sausakrūvis. Somalio piratai šiuo metu laiko mažiausiai 13 laivų ir daugiau kaip 200 įgulų narių.

AUSTRALIJA

SYDNEY

Australijoje paskelbtas pavojus, kai dėl rekordinės kaitros ir smarkių perkūnijų visoje šalyje išplieskė daugiau nei 100 krūmynų gaisrų, pranešė pareigūnai. Šiam metų laikui neįprasti sausi ir karšti orai bei stiprūs vėjai greitai įplieskė daugybę gaisrų Australijos pietryčių valstijose.

ATLANTIC Express Corp.
8801, S. 78th av. Bridgeview, IL, 60455
Tel.: 708-599-9680

1d GRUODŽIO

Artėjant žiemos šventėms, kompanija Atlantic Express Corp primena visiems, norintiems nudduginti savo artimuosius bei pasveikinti su Š. Kalėdom, jog siuntinius (siunčiamus lėktuvu) būtina pristatyti į mūsų surinkimo punktus iki GRUODŽIO 1 dienos.

<p>Siuntinių surinkimo vietas</p> <p>iš namų: 630-774-2136</p>	<p>Atlantic Express Chicago 2728 W. 71st Street, Chicago, IL 60629 Tel. 773-434-7919</p>	<p>„Two rivers“ (Bravo) 1002 S. Korner Ave, Lemont, IL 60439 Tel. 630-257-8178</p>	<p>„Bataljka Wheeling“ 315 E. Dundee Road, Wheeling, IL 60090 Tel. 847-215-1616</p>	<p>„Bataljka Mundelein“ 333 S. Main St., Mundelein, IL 60060 Tel. 847-566-6880</p>	<p>„Kalinka“ 114 S. Bellwood Green Road, IL 60014 Tel. 847-793-0000</p>	<p>„Bataljka Glen Ellyn“ 22 W. 353 S. Riverside Road, Glen Ellyn, IL 60137 Tel. 630-790-1004</p>
---	--	--	---	--	---	--

LEKŲVU 2.9 \$/lbs (min 10 lbs)
LAIKŲ 1.16 \$/lbs (min 20 lbs)

LYDI ŠVENTADIENIS

KRISTUS KARALIUS

KARALYSTĖS PARADOKSAS

Br. RAMŪNAS MIZGIRIS, OFM

Pilotas klausė Jėzų: „Ar tu esi žydų karalius?“ Jėzus atsakė: „Ar nuo savęs šito klausi, ar kiti apie mane tau pasakė?“ Pilotas tarė: „Bene aš žydas?! Tavoji tauta ir aukštieji kunigai man tave įskundė. Sakyk, ką esi padaręs?“ Jėzus atsakė: „Mano Karalystė ne iš šio pasaulio. Jei mano Karalystė būtų iš šio pasaulio, mano tarnai juk kovotų, kad nebūčiau atiduotas žydams. Bet mano Karalystė ne iš čia.“ Tuomet Pilotas jį paklausė: „Vadinasi, tu esi karalius?“ Jėzus atsakė: „Taip yra, kaip sakai: aš esu karalius. Aš tam esu gimęs ir atėjęs į pasaulį, kad liudyčiau tiesą. Kas tik brangina tiesą, klauso mano balso“.

(Jn 18, 33-37)

Šį paskutinį liturginių metų sekmadienį švenčiame Kristaus Karaliaus šventę. Nuo pat gimimo paskelbimo vienatinis Dievo Sūnus, gimęs iš Mergelės Marijos, buvo vadinamas Karaliumi, lauktuojū Mesiju, t. y. Dovydo sosto palikuoniu, kurio viešpatavimui, pagal pranašų ištaras, nebus galo (žr. Lk 1, 32-33).

Kristaus karališkumas liko paslėptas iki jo trisdešimties metų, praleistų nieko neišsiskiriančiu gyvenimu Nazarete. Po to viešos veiklos metu Jėzus įsteigė naują Karalystę, kuri yra „ne iš šio pasaulio“ (Jn 18, 36), ir pagaliau visiškai ją sukūrė savo mirtimi bei prisikėlimu. Prisikėlęs ir apsireiškęs apaštalams, jis tarė: „Man duota visa valdžia danguje ir žemėje“ (Mt 28, 18).

Ši valdžia kyla iš meilės, kurią

Dievas apreiškė savo Sūnaus aukoje. Kryžius yra sostas, nuo kurio pasirodė Meilės didingasis karališkumas: aukodamasis už pasaulio atpirkimą, kad išlaisvintų žmogų iš nuodėmės vergijos ir sutaikintų jį su Dievu, Jėzus nugalėjo „šio pasaulio kunigaikščio“ (Jn 12, 31) viešpatavimą ir galutinai įkūrė Dievo Karalystę.

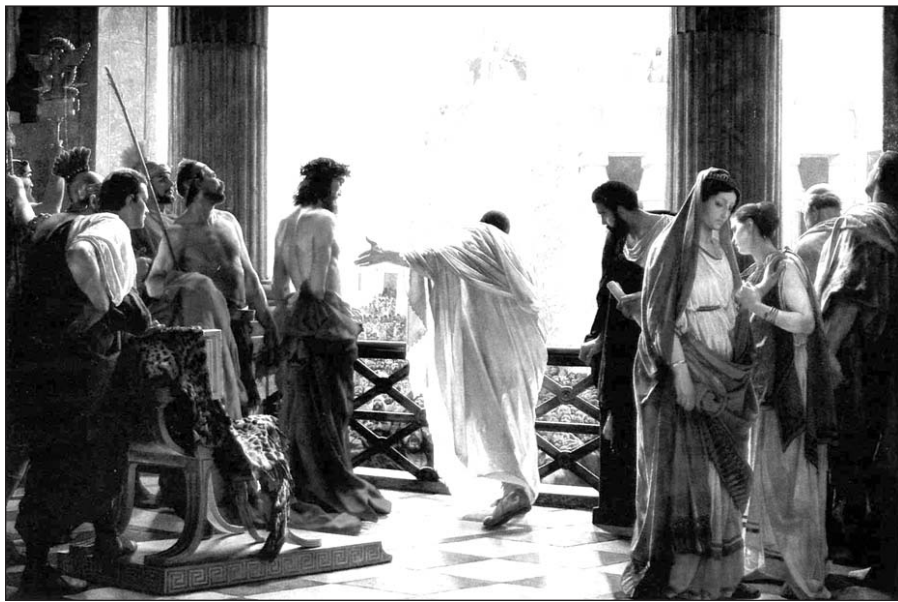
Dievo Karalystė pasirodys savo pilnatve laikų pabaigoje: „Jis gi turi karaliauti ir paguldyti po savo kojomis visus priešus. Kaip paskutinis priešas bus sunaikinta mirtis“ (1 Kor 15, 25-26). Tada Sūnus atiduos Karalystę Tėvui ir pagaliau Dievas bus „viskas visame kame“ (1 Kor 15, 28).

Kelias pasiekti šį tikslą yra ilgas. Jo neįmanoma sutrumpinti. Iš tiesų, reikia, jog kiekvienas žmogus laisvai priimtų Dievo meilės tiesą. Dievas yra Meilė ir Tiesa, o meilė, kaip ir tiesa, niekada neverčia savęs priimti. Dievas beldžiasi į širdies bei proto duris ir ten, kur gali įžengti, atneša ramybę bei džiaugsmą:

„Štai aš stoviu prie durų ir beldžiu: jei kas išgirs mano balsą ir atvers duris, aš pas jį užeisiu ir vakarieniausiu su juo, o jis su manimi“ (Apr 3, 20).

Dievo Karalystė yra dovana, pasiūlyta visų laikų žmonėms, kad kiekvienas, kuris tiki į įsikūnijusį Žodį, „nepažūtų, bet turėtų amžinąjį gyvenimą“ (Jn 3, 16). Toks yra Dievo viešpatavimo būdas, jo išganymo planas, kuris bibline prasme yra slėpinys, t. y. paveikslas, pamažu atsiveriantis istorijoje.

Delfi.lt

Terese Lilija Grazulis, gyvenanti **Grayslake, IL**, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą bei atsiuntė mums 50 dol. auką. Dėkojame Jums.

Dr. Elena Deckys, gyvenanti **Indianhead Pk., IL**, negalėdama dalyvauti „Draugo“ šimtmečio pokylyje atsiuntė 100 dol. auką. Labai ačiū už dosnią auką.

Birutė Balciunas, gyvenanti **Annapolis, MD**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui ir 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Agnes Malela, gyvenanti **Melrose Park, IL**, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą ir paaukojo 50 dol. auką. Labai ačiū.

Wanda Raulickis, gyvenanti **Dearborn Heights, MI**, a. a. vyrui Jonui atminti atsiuntė 100 dol. auką „Draugo“ leidybai paremti. Ačiū už dosnią auką.

MAŽOJI LIETUVA

Kalba mokytojų asociacijos pirmininkas Aleksas Bartnikas.

Tarptautinė mokslo konferencija

**EMILIJA ALGAUDĖ
BUKONTIENĖ**

Kaliningradas, anksčiau Karaliaučius, Kionigsberg, didžiausias ir vienas gražiausių Rytų Prūsijos miestų, jos sostinė, kultūros centras, išsidėstęs abipus Priegliaus. Miestas garsėjęs Knypavos saloje esančia katedra, didinga pilimi, kurios bažnyčioje buvo karūnuojami Prūsijos karaliai, įšventinami evangelikų kunigai. Universitetas, kuriame mokėsi D. Kleinas, M. Mažvydas, J. Bretkūnas, K. Donelaitis, L. Rėza, J. Brodovskis, I. Kantas, F. Kuršaitis, F. Nelsmanas ir daugelis kitų šviesuolių.

Pasipuošęs auksinio rudens spalvomis, pajaujęs ir pagražėjęs Kaliningradas pasitiko 5-osios Tarptautinės mokslo konferencijos dalyvius. Ji vyko Rusijos valstybiniame I. Kanto universitete. 1947 m. įkurtas pedagoginis institutas buvo pertvarkytas 1960 m. į universitetą, o 2005 metais pavadintas žymaus lietuvių kilmės filosofo, klasikinės vokiečių kalbos pradininko Imanuelio Kanto vardu.

Konferencijoje dalyvavo mokslininkai, dėstytojai iš Lietuvos ir Kaliningrado srityje dirbantys lietuvių kalbos ir etnokultūros mokytojai. Tai jau 5-oji tokia konferencija. Praeitais metais jos tema buvo „Lingvistinės minties raida XVI–XXI a.“, skirta Danieliaus Kleino „Gramatikos“ 355 metų sukakčiai paminėti.

Šių metų konferencijos tema – Rytų Prūsijos kultūros paveldas. Ją, kaip ir pernai, organizavo Lietuvių kalbos instituto Vilniuje ir Rusijos valstybinis I. Kanto universitetas. Tai Lietuvos vardo tūkstantmečiui paminėti skirtas renginys.

***

Konferencijos išvakarėse lankėmės Lietuvos Respublikos konsulate. Konferencijos dalyvius pasveikino I. Kanto universiteto prorektorius Matvej Sergejevič, pasidžiaugė, kad konferencija tapo tradicine.

LR generalinis konsulas Kaliningrade Vaclav Stankevič šiose pareigose dirba tik septyni mėnesiai, bet jau pažįsta sritį, kurioje gyvena geri žmonės, todėl, jo teigimu, reikia bendradarbiauti ir sėti gerumo sėklą. Džiugu, kad tokia konferencija vyksta jubiliejiniiais metais, kai Lietuva pažymi savo vardo tūkstantmetį.

Lietuvių kalbos instituto Vilniuje direktorė Jolanta Zabarskaitė sakė, kad jai didelė garbė penktą kartą dalyvauti konferencijoje pas gerus draugus. Ji padėjo I. Kanto universiteto dekanai N. Lichina, dėstytojai Viole-

tai Lopatienei, buvusiam kultūros atašė Arvydui Juozaičiui, visiems, prisidėjusiems prie konferencijos organizavimo, linkėjo sėkmingo darbo ir gerai praleisti laiką.

Natalija Lichina, I. Kanto universiteto filologijos ir žurnalistikos katedros dekanė, priminė, kad jos universitetas seniai bendradarbiauja su Lietuvių kalbos institutu Vilniuje, LR konsulatu Kaliningrade, srities lietuvių kalbos mokytojų asociacija. Kiekvienais metais tas bendradarbiavimas stiprėja. Dekanė papasakojo apie fakultetą, kuriame aštuonios specializacijos, mokosi tūkstantis studentų.

Kaliningrado srities lietuvių kalbos mokytojų asociacijos pirmininkas Aleksas Bartnikas supažindino su Asociacijos veikla. Lietuvių kalbos 24-ose Kaliningrado srities švietimo įstaigose mokosi 900 moksleivių. Bartnikas padėjo I. Kanto universitetui už galimybę lietuvių kalbos mokytojams kasmet dalyvauti konferencijoje, nes gautą informaciją galima pritaikyti tiesioginiame darbe.

A. Bartnikas garbingo jubiliejaus proga pasveikino Mažosios Lietuvos fondo atstovę Rūtą Mačiūniene. Fondas visada mokytojams apmoka kelionės išlaidas į įvairius renginius (apmokėjo kelionės išlaidas ir į šią konferenciją).

***

Konferencijos plenarinis ir sekcijų posėdžiai vyko rusų kalba. Plenariame posėdyje perskaityti šeši pranešimai.

Nukelta į 11 psl.

Sveikiname R. Mačiūniene.

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 124

Šalia manęs ir vairuotojo ten dar dirbo minėtasis buhalteris Dagys, direktorius Bočkovas bei dar keli ruseliai, kurie ėjo bala žino kokias pareigas ir dažnai sukinėjosi kontoroje. Be to, dar buvo šios įstaigos Valdyba, kuriai vadovavo žydų tautybės valdytojas (nepamenu pavardės). Toje valdyboje revizoriumi-buhalteriu dirbo mano pažįstamas Navickas, kuris ir įtaisė mane į naująjį darbą. Kiek dar toje Valdyboje buvo lietuvių aš nežinau, nes taip ir neteko joje apsilankyti. Mat, ta Valdyba buvo kitoje vietoje, miesto centre – Kęstučio gatvėje. Valdytoją teko matyti keletą kartų. Jis apsilankydavo mūsų kontoroje ir, Bočkovui įsakius, man liepdavo pripildyti jo motociklo benzino baką. Tai buvo naujutėlaitis, paskutinės laidos motociklas su kardaniniu velenu. Vadinosi „Triumf“ ir, kaip gyresis valdytojas, buvo atgabentas iš Vokietijos. (Domėjausi važiuojančia technika, todėl ir to motociklo ypatumai man imponavo. Neužmiršau jų iki šiol.)

„Litsovchoztranse“ ir daugelyje panašių kontorėlių „išvaduotojų“ atvežta sovietinė biurokratija tikrai triumfavo ir augo kaip ant mielių.

Man, kaip naujam sovietiniam biurokratui, labai daug darbo toje sąskaityboje neatsirado. Todėl, naudodamasis proga, aš gilinau žinias šioje, man visiškai naujoje srityje, išklaudydamas buhalterio Dagio pamokų. Jis mielu noru mane mokė ir aiškino kiekvieną šio darbo smulkmeną.

Vieną dieną, kaip įprasta, uniformotas Bočkovas ėjo į kontorą ir, kažką pasitaręs su buhalteriu Dagiu, įteikė man pavardžių sąrašą ir paliepė:

– Tovarišč Čierškus, – „išvaduotojas“ kalbėjo tik rusiškai, – su šiomis pavardėmis tu turi sudaryti darbininkų sąrašą-algalapį. Sąrašas turi būti įtraukti visi darbuotojai, kurie atliks mūsų kontoros ir laiptinės kapitalinį remontą. Surink jų parašus. Remonto darbus vykdy ir jų sąmatą sudarys inžinierius, su kuriuo aš jau susitariau.

Užduotis lyg ir aiški: firminiame lape aš savo ranka privalau sudaryti algalapį, surinkti parašus ir įteikti jam – direktoriui. Bet kurgi pinigai, už kurių išdavimą aš turiu rinkti parašus? Šiame „tarybiname“ darbe buvau dar visiškai „žalias“ ir nesusi-gaudžiau, kame čia reikalas. Kodėl nemokant atlyginimo reikia surinkti parašus?!

Vėliau, išėjus Bočkovui, Dagys man išaiškino padėtį: šiems metams Ūkio bankas kontorai išskyrė 37 tūkstančius rublių kapitaliniam remontui. Jeigu baigiantis metams pinigai nebus panaudoti, pagal sovietinį įstatymą, jie panaikinami. Atseit, kontora nespėjo net darbų sąmatos sudaryti, nes nesurado kvalifikuoto inžinieriaus (kurgi suras, jei daugelį į Sibirą ištrėmė, o likusieji į Vakarus pasitraukė). Tad dabar belieka sudaryti netikrą sąmatą bei sąrašą, kad išimti iš banko tuos pinigus, kuriuos vėliau bus galima panaudoti remontui. Aš šia versija patikėjau ir, sudaręs minėtą algalapį, pagal sąrašą surinkau visus parašus, įskaitant ir valytojos bei sargo.

„Remontininkų“ pareigas bei darbų apimtį direktorius Bočkovas

įrašė savo nuožiūra.

Kai visi dokumentai buvo tvarkyti, aš juos perdaviau Bočkovui. Mano nuostabai, už poros dienų atėjo trys darbininkai, kurie per dvi dienas nubalino kontoros bei laiptinės lubas ir nudažė sienas.

Pasitaikius progai, aš paklausiau:

– Kodėl dabar dažoma, juk greitai, kitamet žadėjo daryti kapitalinį remontą?

– Iki kitų metų dar beveik mėnuo. Tad nejaugi mes dirbsime taip apleistose patalpose ir sutiksime Naujuosius Metus?! – apgaulingai šypsodamasis atsakė „tovarišč direktor“.

Už darbą dažytojai gavo pinigus asmeniškai iš vadinamo „Bočkovo fondo“, nors jie irgi buvo įtraukti į mano sudarytą sąrašą ir jau anksčiau buvo pasirašę.

Po kelių dienų pas Bočkovą apsilankė „kvalifikuotas inžinierius“. Tai buvo vienas iš tų, kurie „atnešė mums kultūrą“ ir, pasilikę po karo, „padėjo respublikai statyti socializmą“. Jis, kaip ir Bočkovas, dėvėjo karinę uniformą, tik be jokių karinių ženklų. Supratau tik tiek, kad jis irgi yra atsargos karininkas ir geras direktoriaus draugas.

Kai „draugas inžinierius“ sudarė remonto darbų sąmatą, fiktyviam pinigų išėmimui viskas buvo paruošta. Gavęs visus reikiamus dokumentus, nuėjau į banką ir išėmiau pinigų. Atnešęs į kontorą, juos įteikiau buhalteriu, o jis 37,000 rublių įdėjo į nedegamą spintą („seifą“), sakydamas, kad „direktorius šią sumą vėliau nuneš į valdybą“ (kuo aš labai suabejojau).

Manau, kad minėtoji suma buvo paprasčiausiai išvogta, manipuliuojant suklastotais dokumentais. Didžiausią dalį, turbūt, pasigrobė pats Bočkovas. Nes jis, manau, ir buvo šios machinacijos sumanytojas, atvykęs iš šalies su 30-metę „socializmo statybos“ patirtimi. Žinant savo neaiškią padėtį, man teliko tik tylėti.

Tikriausiai, tai buvo ne vienintelis „prasižengimas“ šioje kontoroje. Prieš Naujuosius metus aš turėjau, pagal buhalterio sudarytą sąrašą, iš Valstybinio banko išimti kitus pinigus – algas kontoros darbuotojams. Kadangi sąrašą dažniausiai sudarė pats buhalteris, tai aš nekreipdavau dėmesio į atskirų atlyginimų dydžius. Aš tik turėjau perskaičiuoti sumą, kad ji atitiktų iš banko gautus pinigus. Algas paprastai gaudavome mėnesio gale, 25-tą, 26-tą dieną.

Kai pradėjau mokėti atlyginimus, man netikėtai buhalteris įteikė voką, kuriame radau 300 rublių.

– Už ką aš gavau šiuos pinigus?, – nustebejęs paklausiau Dagio. Šis nusišypsojo ta pačia „gudragalviška“ šypsena ir atsakė: – Tai naujametinė dovana iš „Direktoriaus fondo“ už gerą ir sąžiningą darbą.

„Už kokius nuopelnus ir tiek daug?“ (tuomet tai buvo iš tiesų nemaži pinigai) – abejodamas pagalvojau. Tada iš karto ir nesupratau, kad Bočkovas mane skatina, kaip sėkmingos apgaulės, į kurią pats sąmoningai įpainiojo, „bendrininką“. Pasijaučiau daugiau suglumęs, negu džiaugyčiau – nepriklausomoje Lietuvoje mus kitko mokė.

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutarkys dantis už prienamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SKELBIMŲ SKYRIAUS

TEL. 773-585-9500

Margumynai

Šiaulių raj. kaimus terorizuoja bebrai

Pagyvenęs Šiaulių rajono gyventojas skundžiasi, kad bebrai baigia jį išvaryti iš namų – žvėrys į tvenkinį baigia sutempti visą sodą – nugrauzė obelis, kriaušę, storus klevus, kitus medžius. Maža to, nugrauztiems medžiams išplukdyti bebrai pakrantėje prie sodybos išsikasė kanalą.

Šiaulių rajone netoli Gilvyčių prie vaizdingo tvenkinio gyvenanti šeima juokauja, kad bebrai, matyt, tuoj slenkstį ar šuns būdą sugrauš. Kiemsargiai šuniukai gerokai mažesni už bebrus, šeiminių turto neapgina, nes bebrai šunų nebijo. Pastaruoju metu didžiadančiai taip įsismagino, kad „tvarkosi“ sode. Grauzia ir į tvenkinį velka obelis, požemiuose statosi urvus. „Baisu net po kiemą vaikščioti ar gyvulį priištiti, po kojomis siūbuoja bebrų urvai“, – pasakoja sodybos šeimnininkas.

Kartą į bebro urvą įgarmėjo karvė. Laimė, šeimnininkas nepatyrė di-

Japonijoje išgelbėti į olos išgraužą įkrintę šunys

Kumamoto prefektūroje, Pietų Japonijoje, pavyko išgelbėti penkis šunis, kurie šešias dienas praleido olos išgraužoje. Šunys dingo per šernų medžioklę kalnuose, kai nusivijo meškėnus, kurie pasislėpė nedidelėje kalnų oloje. Šunų savininkas ir gelbėtojai niekaip negalėjo ištraukti šunų per 15 cm pločio ertmę, o šunys negalėjo patys išlipti iš gilios duobės. Į įvykio vietą susirinkę medžiotojai ir vietos gyventojai, pasi-telkę sunkią techniką, praplatino ertmę, kad galėtų pasiekti šunis.

Per šešias dienas, praleistas oloje, šunys gerokai sulyso, tačiau juos galiausiai pavyko išgelbėti ir dabar jų būklė gera.

„Reuters“

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD

ir partneriai

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463

Tel. 708-361-5550

Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

delių nuostolių, karvę pavyko ištraukti. Žmogus sako, kad bebrų kaimynystė nesipiktinęs, kol šie nepradėjo kraustyti tiesiog į kiemą – tvarkosi, kaip jiems geriau, grauzia, tempia, kasa, net išmatų vietą turi. Kaip pasakoja šeimnininkas, visą aplinką bebrai sutvarkė pagal savo nuožiūrą, net kanalą po tiltais pagilino, kad medžius būtų patogiau išplukdyti.

Šiaulių žvejų ir medžiotojų draugijos pirmininkas Algirdas Baikauskas sako, kad pagalba bebrų šiaubiamoms sodyboms yra. Pirmiausia savininkas turi parašyti skundą vietos medžiotojų būreliui. Kadangi bebrai yra medžiomami žvėreliai, tai medžiotojai žinos, kiek galima sumedžioti bebrų. Pats žmogus naikinti šių žvėrelių negali, bus nubaustas. Paprastai, sumedžiojus kelis bebrus, jie nebe taip smarkiai verčia medžius.

„Šiaulių apskrities televizija“

Drambliai sunaikino arbatos sodą

Kai arbatos lapų skynėjai rytinės Indijos Vakarų Bengalijos valstijos Doars regione atvyko į darbą, jie atrado didžiulį dramblių pulką, plėšikaujantį visame sode. Masinis miškų naikinimas, brakonieravimas ir žmonių brovimasis į miškus privertė dramblius išsikelti iš natūralių jų gyvenamų vietų, ieškant maisto ir vandens.

„Reuters“

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas

1 ar 2 miegamųjų butas
Brookfield miestelio centre.
Tel. 773-297-2012

Sėkmingas Lietuvių Operos lėšų telkimo pokylis išiebė viltį

Genovaitės Bigenytės ir Nidos Grigalavičiūtės duetas.

Dainuoja Linas Sprindys.

Vakaro staigmena – 19-metė lietuvaitė mecosopranas Daina Fisher.

Naujosios Lietuvių Operos valdybos nariai – puikūs dainininkai.

Naujoji Lietuvių Operos valdyba lapkričio 21 d. operos mylėtojus pakvietė į lėšų telkimo Rudeninį pokylį. Smagu buvo matyti, kaip puikiai nusiteikę operinės muzikos mėgėjai rinkosi į Jaunimo centro didžiąją salę. Puikiai menu pooperinius koncertus Jaunimo centre, kurie sutraukdavo didžiulį būrį muzikos mylėtojų. Gal naujoji Operos valdyba, kuri entuziastingai ėmėsi veiklos, jus atgavins, ir mes dažniau galėsime mėgautis operine muzika?

Vakaro programą vedė Lietuvių Operos valdybos pirmininkė Daiva Guzelytė-Švabienė.

Jau 53-ą sezoną scenoje lietuviškai skamba pasauliniai operos šedevrai. Šiomet buvo baiminamasi, jog praretėjus choristų gretoms, premjera neįvyks. Tačiau į kolektyvą įsiliejęs dideliame būriui jaunų bei entuziastingų dainininkų, o prie JAV gyvenančių solistų prisijungus profesionalams iš Lietuvos, žiūrovus nudžiugino nuotaikinga Johann Strauss operetė „Šikšnosparnis“.

Tad įsitikinę, kad Opera dar gyvuos, norėjome sužinoti, kuo muzikos mylėtojus nudžiugins operiečiai kitais metais. Atvykę į vakarą sužinojome, kad jie ruošiasi statyti smagią J. Strauss operetę – „Čigonų baronas“. Išgirsti nuotaikingą valsų karaliaus Johann Strauss muziką – tikras malonumas. Tad lauksime kitų metų, o dabar prisiminkime, kas vyko šeštadienio vakarą Jaunimo centro salės scenoje.

Prieš prasidedant koncertui buvo pasveikinti tie, kurie daugelį metų pasišventusiai dirbo Lietuvių Operai

– ilgamečiai valdybos pirmininkai Vytautas Radažius (dar ir dabar dainuojantis chore), Vaclovas Momkus ir išdininkas Jurgis Vidžiūnas, ilgametis Operos dainininkas Julius Savrimas. Nepamiršta padėkoti ir JAV LB Cicero apylinkės pirmininkui, daug prisidedančiam prie Lietuvių Operos spektaklių suruošimų Morton gimnazijos auditorijoje Cicero miestelyje.

Labdaros koncertas prasidėjo Lietuvių Operos choristų sudainuota „Kaip smagu“ iš Johann Strauss operetės „Šikšnosparnis“. Koncerte dalyvavę solistai Genovaitė Bigenytė, Nida Grigalavičiūtė, Lijana Kopūstaitė-Pauletti, Linas Sprindys dar kartą įrodė, kad turime tikrai puikių dainininkų.

Populiarus operos ir operečių arijas keitė dainininkų duetai, solistai dainavo kartu su Operos choru, skambėjo populiarios lietuvių kompozitorių dainos. Vakaro staigmena – mecosopranas Daina Fisher, 19-metė lietuvaitė, Roosevelt University studijuojanti vokalą. Pirmajam pasirodymui lietuviškai auditorijai Daina pasirinko George Bizet kūrinį „Atverk savo širdį“. Viliamės, kad tai bus ne paskutinis jaunosios lietuvaitės pasirodymas.

Vakaro programą pajvairino tautinių šokių grupės „Suktinis“ šokėjai, o koncerto pabaigoje Lietuvių Operos naujoji valdyba buvo ne tik pristatyta žiūrovams. Jos nariai susirinkusiems įrodė, kad Operos kolektyve jie neatšitiktinai – visi dainuoja puikiai. Naująją valdybą sudaro: pirmininkė Daiva Guzelytė-Švabienė, jos pavaduotojas Domas Zastarskis, sekretorė Jolanta Baniienė, išdininkė Vilma Martin, nariai Pranciškus Ivinskis, Rasa Paškauskienė ir Rimantas Grabliauskas.

Vakaro metu vyko loterija, vaisės, susirinkusiųjų laukė daug prizų ir staigmenų!

Tad palinkėkime naujai valdybai ir chormeisteri Jūratei Grabliauskienėi, nepaisant visų laukiančių sunkumų, sėkmės jos nelengvuose darbuose. Norintiems paremti Lietuvių Operą primename, kad čekius galite rašyti: Lithuanian Opera, Co., Inc. ir siųsti: 8204 Gruener Ct., Palos Hills, IL 60465. Aukos nurašomos nuo pajamų mokesčio.

„Draugo“ info

Solistė Lijana Kopūstaitė-Pauletti.

Inos Stankevičienės nuotraukos

Tarptautinė mokslo konferencija

Klaipėdos universiteto doc. dr. Nijolė Strakauskaitė skaitė pranešimą apie Prūsų Lietuvos etninio paveldo recepciją Rytų Prūsijoje, XIX a. pabaigos ir XX a. pradžios oficialiąją politiką ir visuomeninę iniciatyvą. Pranešėja kalbėjo apie Rytų Prūsijos kultūrinį palikimą, Kuršių Nerijos kurortinę zoną, Prūsų Lietuvos etnografiją, kultūrą, apie mokytoją, tautosakos, archeologijos, etnografijos vertybių rinkėją bei skelbėją Eduardą Guzevičių, dirbusį Tilžėje, Liudviką Pasargę, rašytoją, lietuvių literatūros vertėją.

Doc. dr. Jolantos Zabarskaitės ir dr. Zitos Šimenaitės (Lietuvių kalbos institutas) pranešimo tema – Didžiojo akademinio lietuvių kalbos žodyno istorija ir Albertina. Žodyną sudaro 20 tomų, jame apie 4,5 mln. žodžių. Tokios didelės apimties žodyno neturi daugelis tautų. Tai ne tik mokslinis darbas, bet ir istorinė monografija mokslininkams, studentams. 2005 m. paruoštas elektroninis šio žodyno variantas.

Rusijos valstybinio I. Kanto universiteto prof. dr. Marija Dmitrovskaja kalbėjo apie socialinius ir istorinius mitopoetinius vaizdinius Juriiaus Buidos knygoje „Prūsų nuotaka“, apie tai, kas joje prūsiška ir rusiška, apie žmones, kurie gyvena šioje žemėje.

Prof. dr. Grasilda Blažienė iš Lietuvių kalbos instituto skaitė pranešimą apie Kaliningrado srities prūsiškuosius oikonimus. Pirmieji vietovardžiai vokiečių kalba paminėti XIII a., į juos reikia žiūrėti kaip į atskirus tyrimo objektus, nes jie atspindi kalbos vystymąsi.

Lietuvių kalbos ir tautosakos instituto dr. Liucija Citavičiūtė supažindino su Rytų Prūsijos kultūrinio palikimo paieškomis užsienio archyvuose ir mokslinėse bibliotekose. Buvo rasta medžiagos, kurios niekas iki šiol nebuvo paminėjęs.

Doc. dr. Sandros Grigaravičiūtės (Vilniaus pedagoginis universitetas) pranešimo tema – Lietuvos konsulas Karaliaučiuje: steigimo (1921) m. aplinkybės ir pirmieji veiklos metai.

***

Po plenarinio posėdžio darbas vyko trijose sekcijose.

Istorijos ir archeologijos sekcijoje apie Nemuno prekybos kelio vakarinį ruožą vikingų epochoje skaitė mokslų habil. dr. Vladimir Kulakov iš Rusijos Mokslų akademijos Archeologijos instituto.

Doc. dr. Silva Pocyte (Klaipėdos universitetas) kalbėjo apie išlikusių Rytų Prūsijos konfesinio paveldo ženklų atspindį Klaipėdos krašte.

Lietuvos istorijos instituto dr. Dangiras Mačiulis supažindino su Rytų Prūsijos vaizdiniais XX a. lietuvių kultūrinėje atmintyje.

Apie Lietuvos istorikus ir Rytų Prūsijos istorijos problemas 1918–1940 metais pranešimą skaitė Vilniaus pedagoginio universiteto dr. Valdas Selenis.

Doktorantas Ivan Širounov kalbėjo apie Kuršių ir Prūsų kultūrinius ryšius viduriniame ir vėlyvajame geležies amžiuje.

Vilniaus pedagoginio universiteto doc. dr. Vida Kniūraitė skaitė pranešimą apie 1709–1711 m. marą Rytų Prūsijoje ir jo pasekmes.

Lietuvos istorijos instituto dr. Rasa Paukštytė-Šaknienė analizavo Mažosios Lietuvos kultūrinį savitumą – gimtųjų papročius.

Dokt. Lina Motuzienė iš Klaipėdos universiteto kalbėjo apie Rytų Prūsijos fotografiją kaip atminties kultūros vertybę.

***

Kalbos sekcijoje buvo perskaityti 9 pranešimai.

Lietuvių kalbos instituto prof. habilituotas dr. Sergejus Temčinas kalbėjo apie prūsų ir lietuvių savaitės pavadinimo patikslinimus.

Doc. dr. Jurgis Pakerys iš Vilniaus supažindino su eigos veiksmo raiška XVI a. Rytų Prūsijos lietuviškuose raštuose, pateikė šio veiksmo veiksmazodžių priesagas.

Klaipėdos universiteto doc. dr. Žavinta Sidabraitė pateikė duomenis apie lietuvių kalbos vartojimą XVIII a. Rytų Prūsijos bažnytiniuose dokumentuose. Medžiagą ji rinko Lenkijoje Olštino muziejuje.

Vilniaus pedagoginio universiteto prof. dr. Vincentas Drotvinas kalbėjo apie Michaelį Morliną ir 1706 m. filosofinę polemiką. Michaelis Morlinas – Mažosios Lietuvos raštijos kūrėjas, evangelikų liuteronų kunigas, kilęs iš kilmingos giminės, gyvenęs Didžiojoje Lietuvoje, išmokęs lietuvių kalbą. Jis paskelbė traktatą „Pagrindinis lietuvių kalbos principas“. Tautosaką vertino kaip taisyklingos kalbos šaltinį.

Dr. Rolandas Kregždys iš Kultūros filosofijos ir meno instituto palietė kai kuriuos prūsų „lauchs“ – „laukas“ semantinio vystymosi klausimus ir jo atspindį Rytų Prūsijos toponimų ir hidronimų darybos sistemoje.

Vilniaus universiteto Kauno humanitarinio fakulteto doc. dr. Daiva Deltuvienė supažindino su apeliatyvinės kilmės Mažosios Lietuvos oikonimų semantika, pateikė vietovardžių lietuviškai ir prūsiškai.

Dr. Birutė Treiškaitė iš Lietuvių kalbos instituto kalbėjo apie rankraštinį Mažosios Lietuvos žodyną mokslinę refleksiją G. H. F. Nesselmanno ir F. Kuršaičio leksikografijos darbuose.

Apie Liudviką Rėzą, kaip lietuvių kalbos seminaro Karaliaučiaus universitete vadovą, kalbėjo Rusijos valstybinio I. Kanto universiteto dr. Nadiežda Jermakova. Dr. Jermakova pasidžiaugė, kad 2005 m., minint 750-ąsias Kaliningrado metines, skvere pastatytas skulptoriaus Arūno Sakalausko paminklas miesto garbės piliečiui L. Rėzai ir nurodė šaltinius, kuriuose galima rasti medžiagos apie šį nusipelnusį žmogų.

Kauno technologijos universiteto doc. dr. Dalia Eigirdienė pranešimo tema – abstrakčių sąvokų ir kategori-

Konferencijos dalyvius sveikina konsulas V. Stankevič.

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 2009 m. lapkričio 21 d., sulaukusi 91 metų amžiaus, savo namuose mirė mūsų mylima Mamytė, Močiutė, Promočiutė, teta, pusseserė ir uošvienė

A † A STASĖ ČEPŠYTĖ ZAPARACKIENĖ

A. a. Stasė Zaparackienė JAV išgyveno 60 metų. Gyveno West Bloomfield, Michigan. Buvusi Detroito Lietuviškų Melodijų radijo valandėlės pranešėja.

Nuliūdę liko: sūnus Algis ir marti Yolanda Zaparackai, dukra dr. Žibutė, žentas dr. Paul Knepper, vaikaičiai Audra Bauža, Nikutė Peters, Liana Schlissel ir Kate Knepper, provaikaičiai Eric, Aidan, Alex, Sophia, Sadie ir Donovan, dukterėčios Stasė Ragelienė ir Elytė Grigarienė; sūnėnai Raimundas ir Kęstutis Lapšiai, pusbrolis Aloyzas Eiva, kiti giminės JAV, Austrijoje ir Lietuvoje.

Velionė pašarvota Harris laidojimo namuose, 15451 Farmington Road, Livonia MI, vienas blokas į šiaurę nuo Five Mile Road, pirmadienį, lapkričio 23 d. nuo 2 v. p. p. iki 9 val. v. Rožinis pirmadienį 7 val. vak.

Laidotuvės įvyks antradienį, lapkričio 24 d. A. a. Stasė bus pašarvota Dievo Apvaizdos bažnyčioje nuo 10 val. ryto iki 11 val., kada prasidės gedulingos šv. Mišios už jos vėlę. Po Mišių mašinų procesija palydės velionę į Holy Sepulchre kapines, kur ji bus palaidota šalia vyro a. a. Antano Zaparacko.

Vietoje gėlių šeima pageidauja skirti auką Lietuvos Jėzuitų Baltic Project arba Lietuvių Fondui.

Laidotuves tvarko Val S. Bauža laidojimo namai.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Yolanda M. Zaparackas. Tel. 313-554-1275

jų raiška lietuvių ir rusų kalbų zooniminiuose zeologizmuose.

Įdomūs pranešimai skaityti Literatūros folkloro ir mitologijos sekcijoje.

Boris Adamov iš Kaliningrado kraštotyros klubo kalbėjo apie lietuviškąjį Kaliningrado kraštotyros aspektą.

Jonas Trinkūnas iš Vilniaus pedagoginio universiteto skaitė pranešimą apie prūsų ir lietuvių religinius ryšius pagoniškuoju laikotarpiu.

Klaipėdos universiteto doc. dr. Aleksandras Žalys kalbėjo apie humanistą, kalbų genijų, poetą Jurgį Zauerveiną.

Apie Kaliningrado su santuoka susijusias tradicijas pranešimą skaitė Rusijos valstybinio I. Kanto universiteto doc. dr. Tatjana Škapenko.

Prof. dr. Rimanto Sliužinsko iš Klaipėdos universiteto pranešimo tema – „Klaipėdos krašto liuteroniškųjų giesmių giedojimo tradicijos“.

Klaipėdos universiteto prof. dr. Dalia Kisieliūnaitė kalbėjo apie regionines pasakojamojo folkloro ypa-

tybes Kuršių marių pakrantėje.

Doc. dr. Ritos Tūtlytės (Vilniaus universitetas) pranešimo tema – Vydušas ir XIX a. pab.–XX a. pr. vakarietiškoji „gyvenimo filosofija“.

Apie Rytprūsių kultūros žymes pasienio rajone, Šilutės H. Zudermano klubo tyrinėjimus kalbėjo doc. dr. Romualda Ona Dobranskienė.

***

Kitą dieną Kaliningrado srities lietuvių kalbos ir etnokultūros mokytojams seminaras organizuotas Švietimo darbuotojų kvalifikacijos kėlimo institute.

Lietuvių kalbos instituto prof. dr. Danguolė Mikulėnienė skaitė pranešimą apie lietuvių kalbos tarmes kultūros istorijos požiūriu, supažindino su lietuvių kalbos žemėlapiais, lietuvių tarmėtyros chronologija.

Doc. dr. Zita Mauckūnaitė (Vilniaus pedagoginis universitetas) kalbėjo apie rašybos mokymo metodiką, pateikė konkrečių pavyzdžių, kaip mokyti rašybos, kad mokiniai išidėmėtų sunkesnius rašybos atvejus.

Apie Vytauto Didžiojo gimnazijos kultūros paveldą kalbėjo mokytoja Irena Raščiuvienė. Mokykla, įkurta 1915 m., Vytauto Didžiojo gimnazija pavadinta 1921 metais. Ilgą laiką ši mokykla buvo lietuviybės puoselėtoja Lietuvoje. 1999 m. mokykla vėl tapo gimnazija, jos vardas įpareigoja bendruomenę tęsti garbingas ir gražias ugdymo tradicijas.

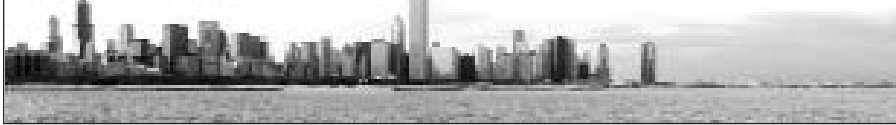
Pedagoginio darbo patirtimi pasidalijo Naumiesčio vidurinės mokyklos mokytoja Violeta Dilkienė.

Konferencija paremta LR Užsienio reikalų ministerijos finansuojamo projekto „Lituanistika Kaliningrado srityje“ lėšomis. Greitai prabėgo trys dienos, praleistos rudenįjančiame Kaliningrade. Išklausyti 35 pranešimai, baigiamajame posėdyje apibendrintas konferencijos darbas, padėkota už bendradarbiavimą ir atsiveikinta iki kitos Tarptautinės mokslo konferencijos.

A. Bukontienės nuotraukos

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆**A. a. Saulė Sidrytė mirė 2009** m. lapkričio 18 d. Lenkijoje. Apie laidotuves bus pranešta vėliau.

◆**A. a. Pranas Juodaitis, buvęs** „Meno8Dienos“ stovyklautojas, mirė trečiadienį, lapkričio 18 d., po gražaus gyvenimo ir kovos su vėžiu. Jis yra mūsų ką tik baigusios kadenciją vedėjos Vidos Juodaitytės-Strazdienės tėvelis. Daugiau informacijos rasi: www.currentobituary.com

◆**Skaitytojams pranešame, kad** redakcija nedirbs lapkričio 26–27 dienomis. Šią savaitę nebus išleistas penktadieninis „Draugo“ numeris.

◆**Socialinių reikalų skyrius** Lemente lapkričio 25 d., trečiadienį, 2 val. p. p. maloniai kviečia į filmų popietę. Jos metu Baniutė Kronienė pasidalins mintimis apie svarbų savo kelionės Lietuvon tikslą. Bus rodomas dokumentinis filmas „Kernavė“ iš ciklo „Mūsų miesteliai“. Filmai rodomi PLC skaitykloje.

◆**Lapkričio 27 d., penktadienį,** Willowbrook Ballroom Grand Hall, 8900 S. Archer Rd., Willow Springs, IL, Stasys Povilaitis dainuos koncerte „Švieski man vėl...“. Bilietus galite įsigyti Willowbrook Ballroom (tel.: 708-839-1000) arba parduotuvėje „Lietuvėlė“ (tel.: 773-788-1362). Daugiau informacijos tel.: 630-999-0841.

◆**Balzeko lietuvių kultūros mu-**ziejus planuoja įsteigti jaunimo organizaciją. Kviečiame visus besidominčius į susipažinimo vakaronę, kuri vyks lapkričio 28 d. muziejaus trečiame aukšte 7 val. v. Vakaronės metu parodos „Lietuvos kultūra ir istorija“ koordinatorius Mindaugas Šapoka iš Lietuvos papasakos apie parodą. Bus galimybė apžiūrėti parodą ir paben-

drauti prie gėrimų ir užkandžių. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski, Chicago, IL 60629. Darbo valandos 10 val. r. – 4 val. p. p. Planuojančius atvykti, prašome paskambinti Lukai tel.: 708-655-0196.

◆**Kviečiame mielus tautiečius** lapkričio 29 d. 10:30 val. r. į Tėvų jėzuitų koplyčią (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636), kur bus aukojamos šv. Mišios Kariuomenės dienos paminėjimo proga. Po šv. Mišių padėsime vainiką prie Laisvės kovotojų paminklo. Jaunimo centre vyks minėjimas ir vaisės. Renginį organizuoja generolo T. Daukanto jūrų šaulių kuopa. Visi laukiami.

◆**Čiurlionio galerija Jaunimo** centre gruodžio 4 d. maloniai kviečia visus į grafiko Pauliaus Augiaus 100-ųjų metų minėjimą ir P. Augiaus parodos „Juodai balta malda Lietuvai“ ir jo anūkės Kristos Augius parodos „Gamtos daržas“ atidarymą. Pradžia – 7:30 val. v. Atidaryme dalyvaus autorė K. Augius.

◆**Filisterių skautų sąjungos Či-**kagos skyrius ruošia kalėdinę sueigą ir pabendravimą š. m. gruodžio 5 d. (šeštadienį) 3 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro apatinėje valgykloje. Kviečiame skyriaus narius su šeimomis gausiai dalyvauti. Jūsų laukia gera nuotaika ir vaisės. Apie dalyvavimą prašytume pranešti iki lapkričio 29 d. Jolandai tel.: 630-257-2558.

◆**Skaitytojai, užsisakiusieji kny-**gą „Draugui – 100. Už tikėjimą ir lietuviybę“ ir pageidaujantys, kad knyga jiems būtų atsiųsta paštu, turi sumokėti 5 dol. už persiuntimą. Čekių rašyti: „Draugas“. Siųsti „Draugo“ administracijai adresu: 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Dizaino idėjos iš Indonezijos LR ambasadoje Kanadoje

Lietuvos ambasadorė Kanadoje Gintė Damušytė įteikė padėkos raštą ir nuotraukų albumą „Neregėta Lietuva“ dizaineri Gianitai Kadarisman, kuri savo noru pasiūlė nemokamas dizaino paslaugas Lietuvos ambasadai Kanadoje, šiais metais įsikūrusiai naujose patalpose Otavoje.

Dizainerė neatlygintinai sukūrė ambasados ir konsulato priimamųjų interjero dizainą. Ambasados lankytojai gali pasidžiaugti Vilniaus senamiesčio vaizdais bei pasigrožėti visą sieną užimančiu Trakų pilies atvaizdu konsuliniam priimamajame.

2004 m. Tarptautinę dizaino akademiją Monrealyje baigusi interjero dizainerė Gianita Kadarisman yra Lietuvos garbės konsulo Indonezijoje Sighono Kadarisman duktė. Kaip studijos GDK Monrealyje direktorė Kadarisman šiuo metu projektuoja interjero darbus Kanadoje, tarp jų ir užsienio šalių ambasadose Otavoje.

LR ambasados Kanadoje info

LR ambasadorė Kanadoje G. Damušytė įteikia padėką dizaineri G. Kadarisman.
LR ambasados Kanadoje archyvo nuotr.

Susitikimai su „Draugo“ kultūrinio priedo redaktore RENATA ŠERELYTE

Maloniai kviečiame visus į susitikimą su „Draugo“ kultūrinio priedo redaktore Renata Šerelyte. Susitikimas įvyks **lapkričio 28 d.**, šeštadienį, 4 val. p. p. **Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre.**

***

Knygos „Draugui“ – 100. Už tikėjimą ir lietuviybę“ sutiktuves ir susitikimas su „Draugo“ kultūrinio priedo redaktore Renata Šerelyte įvyks **lapkričio 29 d.**, sekmadienį, 12:30 val. p. p. **Lietuvių dailės muziejuje, PLC.**

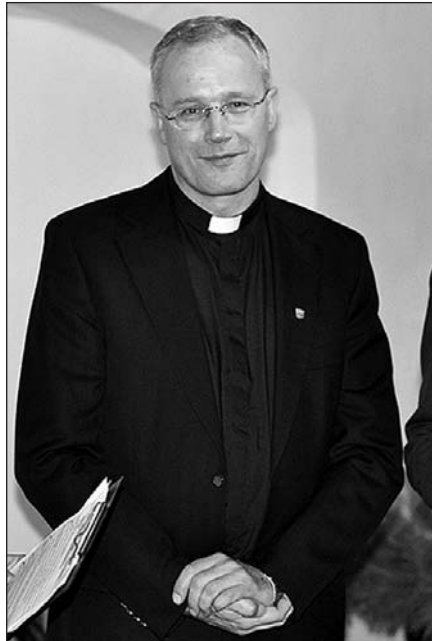
Bus įdomu išgirsti „Draugo“ bendradarbio Alekso Vitkaus paskaitą apie knygą ir susipažinti su viešnia, redaktore iš Vilniaus. Maloniai kviečiame visus apsilankyti.

Palaiminto Jurgio Matulaičio misijoje

Kviečiame visus į **pokalbį-pabendravimą** su naujuoju Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijolu **Gintaru Vitkumi**, SJ. Susitikimas vyks gruodžio 6 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv. Mišių, PLC didžiojoje salėje.

***

Gruodžio 11 ir 18 dienomis 6 val. v. tėvas G. Vitkus, SJ ves **Adventinio susikaupimo vakarus.**

Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provincijolas Gintaras Vitkus, SJ.

***

Gruodžio 13 d., 12:30 val. p. p., dėkodami dosniesiems aukotojams, daug prisidėjusiems prie misijos elektroninių varpų vajuos, maloniai visus **kviečiame į varpų koncertą**, kurį ruošia Povilas Strolia bei jo grupės muzikantai. Tai neeilinė proga pasiklausyti nuostabaus varpų skambesio

ir dar kartą įsitikinti, koks svarbus ir reikalingas buvo šis misijos pirkinys.

***

Bendruomeninis **Susitaikinimo sakramento vakaras** vyks gruodžio 18 d. nuo 6:30 val. v. (Kūčių ir Kalėdų dieną išpažinčių neklusoma).

***

Gruodžio 24 d., 7 val. v. misija rengia **šventinę Kūčių vakarienę**. Kviečiame visus drauge susiburti prie vieno stalo misijos Bočių menėje. Prašome užsiregistruoti iki gruodžio 21 d. pas misijos seselę Laimutę (el. paštas: ses.laimute@yahoo.com; tel.: 630-243-1070) arba misijos raštinėje. Auka suaugusiam – 20 dol., moksleiviams nuo 12 m. – 10 dol., 5–11 m. vaikams – 5 dol.

***

Š. m. gruodžio 28–29 d. nuo 9 val. r. iki 5 val. p. p. Ateitininkų namuose (1380 Castlewood Drive Lemont, IL), rengiama **biblijinė stovykla** pirmo – šešto skyriaus **moksleiviams**. Šių metų tema – „10 Dievo įsakymų“. Registracija iki gruodžio 15 d. Kreiptis į seselę Laimutę tel.: 630-243-1070 arba el. paštu: ses.laimute@yahoo.com

***

Prie misijos įėjimo padėta pintinė negendančiam maistui ir namų reikmenims, kuriuos atiduodame visų Lemonto parapijų maisto sandėliukui Šv. Mato bažnyčioje. Paramą vargstančioms šeimoms rinksime iki Kalėdų. Dėkojame visiems prisidedantiems. Pernai ir užpernai gavome padėkos laiškus už gausią paramą.

***

Misijos raštinėje jau **galima įsigyti kalėdaičių** (plotkelių). Ačiū už jūsų auką.

Ieško giminių

Mano senelis Plenaitis Pranas, Simono, g. 1896 m. Jurbarke. Karo pabaigoje išvyko į New York, ten vedė antrą kartą, nes buvo našlys. Pirmoji žmona, mano močiutė, buvo Viktorija Januškytė-Plenaitienė. Jie turėjo 3 vaikus – mano tėvelį Bronių, o kitų vardų nežinau (gal jie su savo tėvu išvyko į New York). Prieš tai senelis gyveno Lietuvoje, Šiaulių rajone, Ginkūnuose Zubovų dvare. Ten gimė ir jų vaikai. Kiek vaikų senelis turėjo antroje santuokoje, nežinau.

Ką nors žinančius prašau pranešti adresu: J. Janonio 94 A, Kačerginė, Kauno raj., Lietuva.

Loreta Plenaitytė-Povilaitienė

***

Ieškomas Jurgio Baldausko, gim. 1879 m. Karklėnų bažnytkaimyje, Kražių valsčiuje, Raseinių apskrityje (dabar Kelmės rajonas) Lietuvoje, kapas arba jo giminės. 1905–1907 metais su kaimynu Šalčiumi iš Ejučių km. išvyko į JAV ir apsigyveno Čikagoje. Dirbdami įvairius darbus atsidarė aludę, o vėliau turėjo nuosavą pieno verslą.

1913 m. lankėsi Lietuvoje, dalyvavo tėvo Prano Vito laidotuvėse. Žinome, kad degė jo įmonė. Mirė apie 1929–1930 m. Turėjo du sūnus (žmona vietinė).

Jei turite bent kokių žinių skambinkite tel.: 2193224533 arba rašykite el. pašto adresu: vilitisab@aol.com (Birutė Vilutienė).